УУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

40-дэхи жэлээ гарана

УРЯАД ҮНЭН

Буряадай обкомой, Улаан-Үдын горкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй орган

(113) | 1963 оной мартын 2, суббото | Сэн 2 мүнгэн

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадууд

УШКИН
Георгиевич —
депогой паровозой машинист.

УБЕЕВ
Вадим Прокопьевич —
«Бурятцелинстрой» трестые эрхилэгшэ.

КОРНИЕНКО
Надежда Павловна —
Барилга-хабсаралгын 834-дэхи поездын штукатуршадай бригадын бригадир.

ГУРЬЯНОВ
Константин Васильевич —
Буряадай АССР-эй коммунальна ажахын министр.

ИВАНОВА
Елена Петровна —
Улаан-Үдын ТЭЦ-эй химическэ цехэй машинист.

АРАД ТҮМЭНЭЙ ЭДЭБХИ ҮҮСХЭЛ БАДАРНА

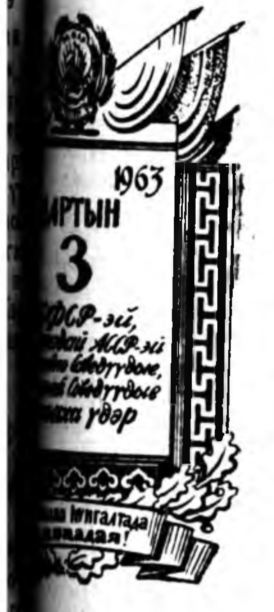

Хани халуун уулзалганууд

***

Аха нютагай Орлик тосхоной соёлой байшан соо хүн зон олоор сугларжа Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидат Е. А. Хаптагаева болон аймагай, сомоной Соведүүдэй депутадта кандидадуудтай уулзабад.

Нүхэр Хаптагаевагай этигэмжэтэ нюур багша Н. Д. Марзаев кандидадта депутат тухай тобшохоноор хөөрэжэ үгөөд, бүхы һунгагшадые тэрээнэй түлөө нэгэн хүн шэнгеэр дуугаа үгэхыень уряалба.

— Бидэнэр, һунгагшад нютагайнгаа эрхим басаган Елена Аюшеевнагай түлөө дуугаа үгэхэ байһандаа ехэ баяртайбди,—гэжэ һунгагша М. Д. Пронтеев хэлэбэ.—Харин манай депутат хадаа һунгагшадтаяа нягта холбоотой, тэдэнэй һанал сэдьхэлые дүүрэн хангахые оролдохо зэргэтэй.

— Залуушуулые хүмүүжүүлгэдэ анхарал хандуулжа, соёлоймнай байшанда һайн мэргэжэлтэй хүдэлмэрилэгшэдые эльгээхэдэнь туһалхые хүсэнэбди,— гээд залуу һунгагша С. Абраева хэлэбэ.— Малшадай культурна эрилтые хангаха гэхэдэ мори, унаа ехээр дуталдадаг. Энээндэ баһа анхарха хэрэгтэй.

Удаань һунгагшад И. А. Торопчин, С. Шобоева, В. А. Сасько, Г. Г. Шопхоев болон бусад кандидадуудта үнэтэ захяа, дурадхалнуудые хэлэбэд.

Хожомынь үгэ хэлэһэн БурАССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидат Е. А. Хаптагаева һунгагшадай этигэл найдабариие харюулхаб гэжэ сэдьхэлээ хүдэлгэн мэдүүлбэ.

Вл. Галсанов.

***

Мухар-Шэбэрэй үйлэдбэриин управлениин Шаралдайн сомоной «Забайкалец» колхозой клубта нютагай малшад, таряашад, механизаторнууд, ажалшад олоороо сугларба. Хүн бүхэн омогтой. Тэдэнэр түрэл республикынгаа засаг түрын депутадта кандидадаар дэбжүүлэгдэһэн, сууда гараһан Суулгын совхозой кукурузашан Дамба Жанаевтай, мүн Мухар-Шэбэрэй аймагай болон Шаралдайн сомоной Соведүүдэй депутадуудта кандидадуудтай уулзалгада суглараа.

Нүхэр Дамба Жанаевич хэды үндэр наһатай болобошье ажалай хойно гараагүй юм. Тэрэ республика соогоо түрүүлэн «полиин хатан» кукурузын абари зангые таажа, жэл бүри үндэр баян ургаса хуряадаг болоо. Серпуховскынхидай жэшээгээр өөрынгөө баян дүршэлые залуу кукурузашан Николай Кондратюковто дамжуулан үгөөл. Тиигэжэ тэдэ хоёр кукурузашад буурсагтай кукуруза ургуулжа шадаа. Мүнөө тэндэ суута кукурузашан 350 га кукуруза ургуулжа, гектар бүриһөө 500-һаа бага бэшэ центнер ногоон эшэ набша хуряаха, мүн 150 га горох, 15 га бобы тарижа, үндэр баян ургаса хуряаха уялга абаа.

Б. Жамбалов.

***

Улаан-Үдын модоной заводой хүдэлмэрилэгшэд Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидат А. А. Яковлеватай, Улаан-Үдын городской Соведтэ түлөөлэгдэхөөр дэбжүүлэгдэһэн Б. С. Ерышевтэй, Б. И. Ефремоватай, Октябрьска районно Соведэй депутадта кандидат А. П. Шапиро, А. Е. Брулева гэгшэдтэй уулзаба.

Эгээл урид этигэмжэтэ нюур, модо хюрөөдэлгын цехэй хүдэлмэришэн А. К. Хромых гэгшэ үгэ абажа, республикын засаг түрын дээдэ зургаанда нэрлэгдэһэн нүхэр Яковлева тухай дэлгэрэнгыгээр хөөрэжэ үгэбэ. Энэ нүхэр хадаа ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ, гаргагдаһан продукциин шанар һайжаруулха талаар ехэхэн эдэбхи үүсхэл эхилэн харуулһан байна. Социалис мүрысөөндэ ехэ шударгыгаар хабаадалсаһанай түлөө коммунис ажалай ударнигай нэрэ зэргэдэ хүртөө юм. Гадна нүхэр Яковлева эрдэм мэргэжэлээ саг үргэлжэ дээшэлүүлдэг, лесотехническэ техникумдэ заочноор һуралсадаг юм.

Заводой бригадир Власов, ахалагша бухгалтер Югов гэгшэд үгэ хэлэхэдээ, депутадта кандидадаар дэбжүүлэгдэһэн уладууднай маанадтаяа ходоло холбоо барисаатай байг лэ гэжэ һанамжалбад. Мүн заводой дэргэдэ һургуули, клуб болон бани барилгада туһалхыень гуйба.

Нүхэд Яковлева, Шапиро гэгшэд үзүүлэгдэһэн ехэ этигэл найдабариин түлөө һунгагшадта үнэн зүрхэнэй баяр хүргэбэ.

Д. Аюшеев.

...р дүүрэн
...н зон

...хаар шэмэглэгдэ-
...оной клуб соо
...н. Эндэ тус тос-
...дай болон Анаа-
...совхозуудай, Хо-
...хозой хүдэлмэ-
...а хаагшадай тү-
...угларжа, РСФСР-
...Соведэй депутад-
...ар дэбжүүлэгдэ-
... Степанович Би-
...ряадай АССР-эй
...едэй депутадта
...Даши-Нима Ты-
...наевтай уулза-

...дэрэ түрүүлэн
...Н. С. Бирюковой
...нюур нүхэр Баль-
...нэй ажабайдал,
...ри тухай дэлгэ-
...рэжэ үгэбэ. Тэ-
...хэлэһэн Хориин
...лиин директор
...лов, Хориин лес-
...дэлмэрилэгшэ нү-
...к, залуу комсо-
...на Васильева,
...зетын редакто-
...нүхэр Лубсано-
...ммунистнууд бо-
...набэшэ хүнүүдэй
...лэй кандидадууд
...Бирюков, Д-Н. Т.
...эдэй түлөө дуу-
...бэлэн байһанаа

...Н. С. Бирюков,
...аев үгэ хэлэжэ,
...бари үзүүлһэ-
...һунгагшадта ха-
...үргөөд, ажабай-
...дэлмэридөө ам-
...ыень хүсэбэд.

Р. Цымпилов.

Хонишод баяртай

Зэдэ, Захаамин нютагуудые холбоһон ехэ харгын хажуу тээ Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой түрүү хонишон Түгдэн Батомункуевай даадаг эхэ хонидой отара байна.

Энэ отарын байра, ажал хүдэлмэрииень харахада, ахалагша хонишонтой хөөрэлдэхэдэ, ехэл аятай зохид, хамаг юумэнь эмхитэй, гуримтай. Хони, хурьгадайнь байра соо сэбэр, хобто хобоо соогуурнь һайхан ногоон һолоомо, холимол тэжээл, модоной шэлбүүһэн гэхэ мэтэ дүүрэн. Хурьгадынь булта һэргэлэн һайнууд, өөдэргэн сула, бүри эртэ гараашадынь томо боложо, хүрбэдхэ ургашанхай.

—Мүнөө жэлдэ яһала гомдолгүй, хурьгадшье һайн абтана, хонид хүсэ шадалаар бараг. Түлэй гарзалхашье хомор. Бүхыдөө 741 хонинһоо 650 хурьга абаабди. Һаяар түрэхэ хонид олон,—гэжэ Түгдэн Дармаевич хэлэнэ.

—Усть-Лабинска управлениинхидэй үүсхэл, уряатай танилсанхайбди. Энээндэ хубитаяа баһал оруулалсажа, зуун эхэ хонин бүриһөө 100 гү, али бүришье олон хурьга түлжүүлхэ хүсэлтэйбди,—гэжэ хонишод мэдүүлнэ.

Отарынхид бии байһан үбһэ тэжээлээ зүбөөр гаргашалжа, хүсэ шадалаар һайн хонидоо хүр саһанһаа һалаһан хада гүбөөгөөр адуулна. Харин тамираар муушаг хонидоо элбэг тэжээл дээрэ байлгажа, тордино. Үбһэ, тэжээлынь хүхэ ногооной гаратар хүсэд хүрэхөөр.

—Арадайнгаа дээдэ засаг түрэдэ эрхим хүбүүд, басагадаа дэбжүүлээд, депутат болгон һунгаха гэжэ байхадаа, тон ехэ баяртайбди. Манай округһоо Зэдэ нютагаймнай хонишон Гомбо-Цырен Гончиковна Цыремпиловагай дэбжүүлэгдэһэниинь бидэ хонишодто илангаяа баярлахаар байна. Гансал манай орондо юрын ажалша, малша хүн иимэ ехэ хүндэдэ хүртэнэ ха юм,—гэжэ нүхэр Батомункуев хэлэнэ.

Эдэнэр түл һайнаар абажа, тарган мяха, эрхим шанартай нооһо гүрэндөө элбэгээр үгэхэнь лабтай.

Г. Клочихин,
Зэдын үйлэдбэриин управлениин парткомой инструктор.

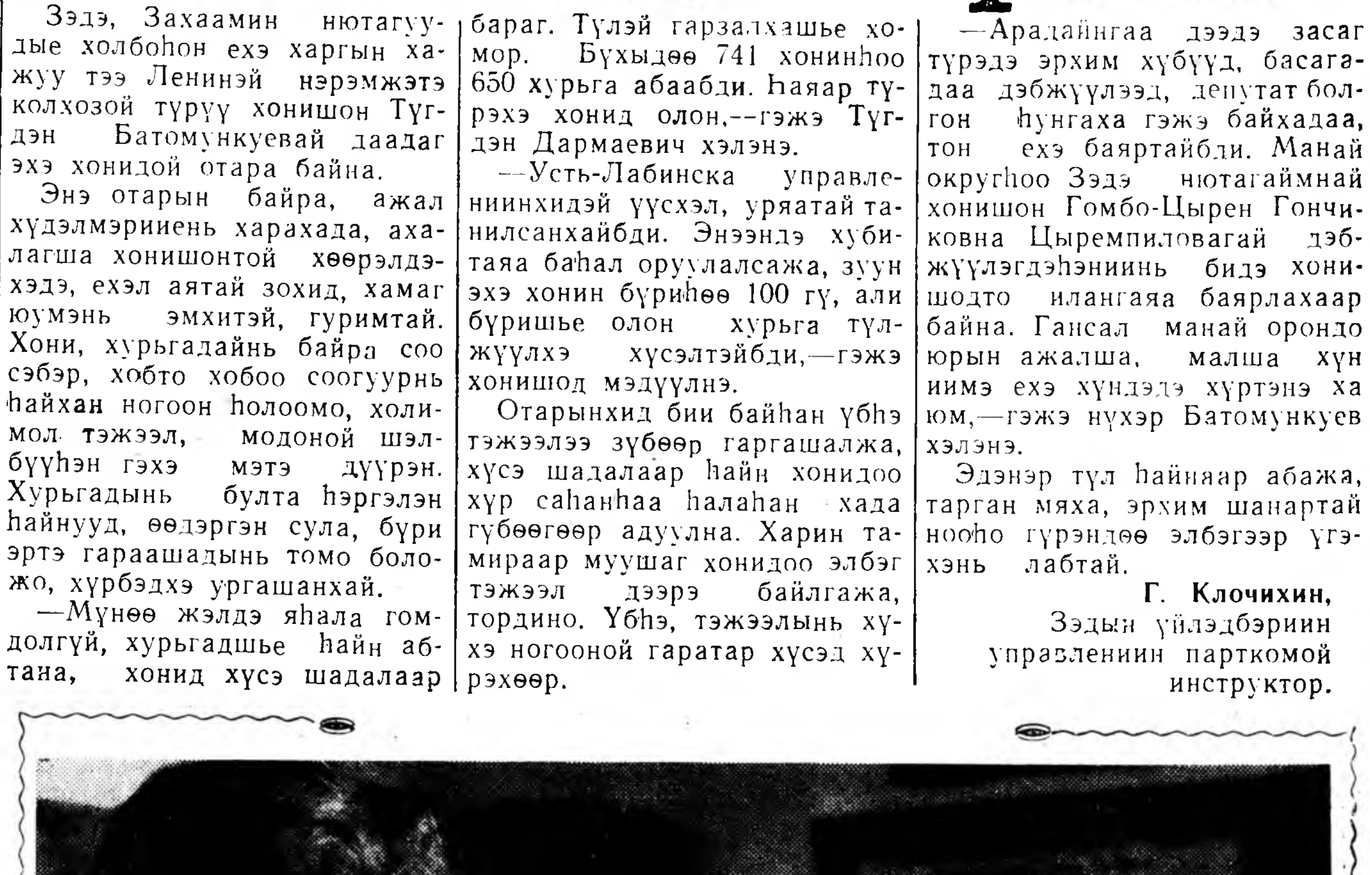

Усть-Лабинека үрэһэ шалгадаг лаборатори—Кубань соогоо эгээн томо ба эгээ һайнаар түхеэрэгдэнхэй гэжэ тоологдодог юм. Тэрэ лаборатори жэл соогоо 10 мянган зүйлэй үрэһэ, тэрэ тоодо таба мянган зүйлэй кукурузын үрэһэнэй гарасые шалгадаг. Мүнөө үедэ управлениин колхозууд бүхы полинууд дээрээ гансал нютаг нютагай уларилда тааруулагдаһан өөһэдынгөө ургуулһан ургаса һайнтай сортовой үрэһөөр тарилга хэдэг болонхой. Зураг дээрэ: (баруун тээһээ зүүлжээ): ахалагша лаборант М. Г. Данникова, лабораторине даагша М. Х. Лысенко ба «Рассвет» колхозой түрүүлэгшэ А. Н. Тулубаев үрэһэ шалгажа байна.

ТАСС-ай фотохронико.

...ГАГШАДАЙ НАЙДАБАРИ

...нанай Дэрээн ню-
...республикынгаа за-
...зургаанай депутад-
...дэбжүүлэгдэһэн ню-
...н Чимит Санхаевна
...н уулзаба.

...нюур, РСФСР-эй га-
... Л. Дамдинова три-
...һунгагшадаа канди-
...танилсуулба.

...толгойтой үбгэд,
...залуу һунгагшад
...байгаа. Тэдэнэй нэ-
...һургуулиин 10-дахи
... Юрий Степанов
...тэ һунгуули ту-
...алтын үдэр—мар-
...үндэл адляар ерэ-
...гаа үгэхые уряал-

...сугларагшад айма-
...тадта кандидадууд
...Ц. Г. Очирова гэг-
...нагнажа һонирхоо.
...а һургуулиин һу-
...т харуулагдаа.

Хойто үдэрынь депутадта кандидат Ч. С. Будаева тэндэхи нютагай гүүртэ, отарануудаар ябажа, һунгагшадтаяа уулзаа. Үдэшэндөө Хурамхаанай совхозой дүрбэдэхи отделениин түб—Хара Модон ерэжэ, мүн уулзаба.

Суглаанда хабаадагшад депутадта кандидадтаа иимэ захяа үгэбэ:

Хара Модон тосхон түбхинэһөөр үнихэнэй. Тиибэшье һаа, энэ нютаг олон дутагдалтай. Нэгэдэхээр, багашуулнай аяар 15—20 модоной газарта ябажа һурана. Ядахын сагта эхиншье һургуули нээгээ һаа һайн һэн. Мүн манай нютагта нарайлалгын гэр, хэлхээ холбооной конторо нээхэ, автобус ябуулха шухала.

—Намайе арадай зараса болгожо дэбжүүлһэндэтнай баяр хүргэнэб,—гэжэ хоёр уулзалга дээрэ харюугай үгэ хэлэһэн Чимит Санхаевна Будаева мэдүүлээ.

М. Арьяева.

ХҮДӨӨ БЭШЭГШЭДЭЙ ПОСТ

Коммунизм байгуулгын мүнөө үеын тэмсэлдэ *парти, правительствын* тогтоол, заабариин хэр зэргэ бэелүүлэгдэжэ байһыень шалгаха, хиналтын ленинскэ ёһо гурим һэргээн байгуулжа, олон түмэн ажалшадые энэ хэрэгтэ хабаадуулха гээшэ тон шухала болоод байна гэжэ КПСС-эй ЦК-гай Ноябриин Пленум онсо тэмдэглээ. Ниитэ зоной түлөөлэлгэтэйгөөр нютаг нютагта эмхидхэгдэһэн партийно-гүрэнэй хиналтын органуудай хүдэлмэридэ хэблэлэй зүгһөө горитой туһаламжа үзүүлэгдэхэ, элирүүлэгдэһэн дутагдалнууд үргэнөөр тунхаглагдаха ёһотой.

Энэ талаар манай газетэ ниитэ-эмхидхэлэйнгээ хүдэлмэри үргэдхэхэ, хото хүдөө бэшэгшэдэй үүсхэл оролдолго халуунаар дэмжэхэ зорилготой. Мүнөө колхоз, совхозуудта эдэбхитэй бэшэгшэд, ажалай түрүүшүүл, хүдөө мэргэжэлтэдһээ бүридэһэн тусхай постнууд республикымнай колхоз, совхозуудта эмхидхэгдээ. Олонхи газарта тэдэнэр нютагай партийна организацинуудай хүтэлбэри доро өөһэдынгөө зорилго муу бэшээр бэелүүлжэ захаланхай. Жэшээлхэдэ, Хэжэнгын совхозой дэргэдэхи хүдөө бэшэгшэдэй постын гэшүүд нүхэд Бочкин Н. С., Намсараев Н. Н., Содбоев П. С. элдэб материалнуудые редакцидамнай ходо эльгээжэ байдаг. Нэгэ баримта дурдабал, тэдэнэрэй хэһэн шалгалтаар Хэжэнгын совхоздо механизаторнуудай мэргэжэл шудалха бүгэдэ ниитын һуралсал ехэ дутагдалтайгаар ябуулагдана гэжэ элирүүлэгдэһэн юм. Газетэдэмнай толилогдоһон тэрэ статьягаар түргэн саг соо хэмжээн абтажа, һуралсалай хэшээл бүхы отделенинүүдтэ эмхитэй һайнаар үнгэргэгдэдэг болонхой гэжэ тус совхозой парткомой секретарь нүхэр Содномов манда мэдээсээ һэн. Манай газетын үнинэй бэшэгшэд Зэдэһээ Ц. Ц. Сагалеевэй, Мухар-Шэбэрһээ Л. П. Лопиловай болон бусад нүхэдэй ударидадаг постнууд мүн лэ эдэбхитэйгээр хүдэлмэрилнэ.

Гэхэ зуура, зарим нютагай партийна организацинууд хүдөө бэшэгшэдэй мэдээсэлнүүдтэ, үүргэ зорилгодонь анхарал багатайгаар хандана. Хүдөө бэшэгшэдэй пост үшөө эмхидхэгдээдүй гү, али ёһо тэдысэ байгуулһан ушарнууд дайраллдана. Тусхайлбал Сэлэнгын, Загарайн, Бэшүүрэй олонхи колхоз, совхозуудта постнуудые эмхидхэлгэ удаарууллагдана. Яахадааб гэхэдэ, тэндэхи парткомууд энэ талаар дээрэһээ заабари хүлеэгээд, газетэдэ бэшэхэ хүсэлтэй хүнүүдые эмхидхэн, туһа дэмжэлгэ хүргэхые оролдоногүй. Зэдын «Мир» колхозой парторганизациин секретарь нүхэр Бубеевэй миил хоёр багшанарһаа пост байгуулаабди гэһэниинь нюдэ даллдалалган болоно.

Буряадай хүдэлмэришэд, таряашадай, бүхы ажалшадай урда долоон жэлэй табадахи жэлдэ республикынгаа промышленность, хүдөө ажахы болон культурые улам саашань *хүгжөөхэ шэнэ зорилго табигданхай.* Энээн тушаа һаяхан үнгэрһэн партиин обкомой ээлжээтэ пленум дээрэ дэлгэрэнгыгээр хэлсэгдэһэн, 1963 оной социалис уялганууд баталан абтаһан байна. Хүдөө ажахын продуктнуудые бүри элбэгээр абахын түлөө эршэмтэйгээр дэлгэржэ байгаа социалис мүрысөөнэй ябаса, дүн, үзэгдэһэн дутуу дунданууд тухай үргэнөөр мэдээсэжэ, хэблэл, радиогоор тунхаглажа байха хэрэгтэ хүдөө бэшэгшэдэй постнууд түрүү зэргэ эзэлхэ ёһотой. Тиимэһээ бүхы колхоз, совхозуудай парткомууд хадаа хүдөө бэшэгшэдэйнгээ постын хүдэлмэри бодотоор эмхидхэхэ, хэрэгтэй болобол нь, бүридэлынь хаража, гэшүүдынь мэргэжэлтэй, эдэбхитэй нүхэдөөр олошоруулха, али болохо туһаламжа үзүүлхэ зэргэтэй. Хүдөө бэшэгшэдэй пост мүнөө болотор эмхидхээгүй байһан газарта, түргэн саг соо колхоз, совхоз бүхэнэй дэргэдэ байгуулха шухала. Тэрээн тухай колхозой гү, али совхозой парткомой тусхай тогтоол гаргагдаха, постын хүтэлбэрилэгшөөр эдэбхитэй бэшэгшэдэй нэгэн, нютагтаа хүндэтэй, эмхидхэлэй хүдэлмэридэ дүйтэй, дүршэлтэй нүхэр томилогдохо ёһотой. Постын хүдэлмэри һайжаруулхын, үүргыень дээшэлүүлхын түлөө илангаяа толилуулһан шүүмжэлхы мэдээсэлнүүдээрнь хамаатай эмхи зургаануудай зүгһөө зохихо хэмжээ саг дары абхуулха хэрэгтэй.

Постын гэшүүд мүн өөһэдынгөө талаһаа нютагайнгаа партийна организацитай, бэшэдэг газетынгээ редакцитай нягта холбоотой байха, ажаүйлэдбэридэ үзэгдэһэн дутагдалнуудые усадхахын тула совхозой дирекци, колхозой правленидэ бодото туһаламжа үзүүлхэ, хүдэлжэ байһан гол ажалда һайн жэшээ харуулхые оролдохо уялгатай.

Республикымнай колхоз, совхозуудта хабарай тарилгада бэлэдхэл мүнөө хэр зэргэ ябуулагдажа байнаб гэжэ нарин шалгалта хэхые, үзэгдэһэн дутуу дунданууддые шамдуу түргэн усадхаха хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаадалсахые уряалһан, нютагай партийно-гүрэнэй хиналтын органуудай хүдэлмэрилэгшэдтэ, олониитын түлөөлэгшэдтэ, хүдөө бэшэгшэдтэ хандаһан тусхай бэшэг газетымнай үсэгэлдэрэй номерто толилогдоо. Тэрээн соо хэлэгдэһэн тодорхой һанамжа, дурадхалнуудые анхаралдаа абан, манай бэшэгшэдэй хүдөөгэй постнууд жэшээтэ һайнаар тарилгые угтаха, эмхитэйгээр үнгэргэхэ ябадалда хубитаяа оруулалсаха гэһэн түрүүшын зорилготой.

Үйлэдбэриин шэнжэ баримталан, партийна хүтэлбэрилгые тодорхой һайн болгохо гэһэн мүнөөнэй зорилгодо харюусамаар хүдэлхэ бэзэ гэжэ хэблэлэй олон түмэн түлөөлэгшэдтэ —хото хүдөөгэй бэшэгшэдтэ, тэдэнэрэй хёрхо һонор постнуудта найданабди.

Финляндиин премьер-министр Москва бусажа ерэбэ

МОСКВА, февралиин 28. (ТАСС). Советскэ Союзда айлшалжа байһан Финляндиин премьер-министр Ахти Карьялайнен ба тэрээнтэй сугтаа ябаһан бусад хүнүүд орон соогуурнай аяншалжа ябаһанаа мүнөөдэр Москва бусажа ерэбэ.

Хүндэтэ айлшан Волгоград ба Киев хүрэһэн байна. Тэрэнэй ябаһан лэ газарта хани халуун угталганууд боложо байгаа.

Варшавска договорто ородог оронуудай оборонын министрнүүдэй зүблөөн

ВАРШАВА, февралиин 28. (ТАСС). Варшавска договорто ородог оронуудай оборонын министрнүүдэй зүблөөн мүнөөдэр эндэ дүүрэбэ.

Арминуудай мүнөөнэй байдал тушаа асуудалнууд, 1963 ондо сэрэгүүдэй дайшалхы бэлэдхэлые тааралдуугаар ябуулха хэмжээнүүдэй тусэбүүд зүблөөн дээрэ хэлсэгдэбэ.

Үгээ гүйсэд һайнаар ойлголсоһон, һанал нэгэн байһан оршон байдалда энэ хэлсээн үнгэрбэ.

Бүгэдэ арадай хиналта хэгдэжэ байна

ФРУНЗЕ, февралиин 28. (ТАСС). Киргизиин компартиин Центральна Комитедэй болон республикын Министрнүүдэй Соведэй партийно-гүрэнэй хиналтын комитет Киргизиин КП-гэй ЦК-гай хүдөө ажахые хүтэлбэрилхэ бюротой хамта зуу гаран эрдэмтэдые, комитедэй мэргэжэлтэд болон харюусалгата хүдэлмэрилэгшэдые үйлэдбэриин бүхы управленинүүдтэ эльгээбэ. Тэдэнэр колхозууд, совхозуудаар Киргизсельхозтехникын» предприятинүүдаар байгуулагдаһан туһаламжа үзүүлхэ бүлэг хүнүүдтэй хамта ажахы бүхэнэй хабарай полевой хүдэлмэридэ хэр зэргэ бэлэн байһыень, техникээ хэр заһабарилжа, хадагалжа ба тэрэниие ямараар ашаглажа байһыень шалгаха юм.

Энэ олониитын шалгалтада хэдэн мянган хүн хабаадалсаха байна. Тэдэнэрэй урда ажахынүүдтэ байһан дутуу дунданууддые элирүүлхэһээ гадна, саг дарыдань тэдэниие усадхаха гэһэн зорилго табигдана.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадууд

ВЫБОРНОВА
Екатерина Спиридоновна—
Механическа заводой шэрдэгшэ.

ЯКОВЛЕВА
Анна Анкудиновна —
Улаан-Үдын модоной заводой модо хюрөөдэлгын цехэй хинан илгагша.

ПАРАХИН
Михаил Алексеевич —
Механическа заводой газогагнууршан.

ФЕДОТОВА
Анна Ивановна —
Гусиное Озеро станцидахи электростанциин локомобилиин машинист.

ИСАЕВ
Серафим Иванович —
Механическа заводой директор.

МАРКОВ
Афанасий Данилович —
Буряадай АССР-эй социальна тэдхэмжын министр.

СИ…
Владимир …
Буряадай …
управлениин …

Сэлмэг үдэрэй сарюун наранһаа...

Тэрэ үдэр минии сэдьхэл зүрхэн соо ямар нэгэ харюусалгын мэдэрэл долгилон байхадал гээ һэн. Эртын хабарай түрүүшын шэнжэнүүд: наранай игаабари, монсогорхон дуһалнууд, хайлажа эхилһэн саһан... Буряадай гигант ЛВЗ-гэй хүдэлмэришэд ажалдаа яаран түргэ түргэн алхалнад. Шэг шарайнуудынь согтой хүхюун. Бинье тэдэнтэй хамтараад алхалнаб. Харин би хабарай шэнжэ, тэмдэгүүдые һонирхожо, вайгуултажа ябаа бэшэб, заводой суута хүдэлмэришэдэй нэгэн—**Роман Касанович Тороновтой** уулзаха хүсэлэнтэйб. Роман Тороновые урдань таниха бэшэ һэм. Тэрэнэй амжалтанууд тухай газетэнүүдэй мэдээсэлнүүдэй хэды дахгэрэнгыгээр тунхаглаһан байбашье һаань, шэг шарайень хараһан бэшэ хадаа Тороновой ямаршье хүн байһые мэдэн ядажа, ЛВЗ-гэй бууса талмай дээгүүр иишэ тиишээ ябасагаалдаһан бүлэг хүнүүд соо адлихан оролсоод, нөөхил уулзаха нүхэрөө бэдэржэ эхилээ һэм. Ушарһан лэ хүнһөө асуухадам:—«Торонов гү? Мэдэнэ, мэдэнэ. Тэрээ тэндэ һаяхан лэ ябаа һэн»; «Роман? Тэрэшни тэндэ бэшэ юумэл»; «Тэрэниинш ондоо тээшэнь урижа абаашана һэмнай»; «Тепловозой хойто решётко гагнахаа ошоо һэн»; «Үгыл дээ. Роман мүнөө болотор тэндэ юу хэжэ байгаа гээбшэ, үни хада дүүргээд ошоно һэмнай».

— Хайшаа?

—Юун, хайшаа? Сагаа теэд, харыт?

— Ай даа, ажал дүүрэжэ байна ха юм даа. Тиигээ хадаа Роман Касанович гэр руугаа ошоо бэшэ гү, —гэбэб.

— Үгы даа! Тэрэшни... тиимэ түргэн ошохогүй. Аа, орой мартажа байгаалби. Мүнөөдэр тэндэшни тепловоз бүтээлгээр һуралсалынь болохо һэмнай... Юрэдөө, тиибэ ябабашье табельнын үүдэндэ хүлеэгты. Заабол тэндэ уулзахат.

Хэдэн дабхар эдэ «бэрхэшээлнүүдые» гаталжа гараһанайнгаа һүүлээр, табельнын үүдэндэ зогсошобоб. Уданшьегүй Роман Касанович өөрөө орожо ерэбэ. Минии урда набтархан аад, сулашаг бэетэй согтойхон хара нюдэтэй үүри хүбүүмни байба. Танилсалгын заншалта үгэнүүдые түргэ түргэн андалдаад, бидэ баригдажа байгаа дизельнэ цехэй байшангай хоёрдохи дабхарта гарабабди. Цехэй партийна организациин таһаг соо оробобди. Роман түрүүшээр намда мүртэй юумэ хөөрэжэ үгэбэгүй. Заводой ажал хүдэлмэри, мүн мүнөөнэй үе сагай хүдэлмэришэдэй байра байдал тухай хөөрэлдэжэ эхилбэбди. Тиихэдэмнай саана һууһан наһатайшаг нэгэ хүн һуурһаан бодоод: «Хүндэтэ корреспондент, үглөө нүгөөдэрһөө республикынгаа засаг түрын дээдэ зургаанда түлөөлэгдэхэеэ байһан Роман та хоёр, иигэжэ хөөрэлдөө һаа, хэхэ гэһэн юумэеэ үүрэйшье сайтар бүтээхэгүйт,—гэһээр маанадай хажууда дүтэлжэ ерэнэ.

— Танилсагты, энэ—минии бригадир.

— Казаков Петр Герасимович,—гээд намда наһатайшаг хүн шэрүүн хүдэр гараа һарбайна.—Роман Касанович хадаа ЛВЗ-гэй хүдэлмэришэдэй залуу үетэнэй зулгыхан нэгэ сэсэгынь гээшэ,—гэбэ.

— Петр Герасимович, залаань тытэ, зүб болохо,—гээд саанаһаань нэгэ хүн оролсоно.

Хорёод жэл шахуу заводто хүдэлжэ ябанаб. Нёдондо жэл болотор цех соогоо разметчигээр хүдэлөө һэм.

— Дан хуурайгаар бү эхилэ. Манай Роман шэнги разметчик бүхы завод соо үсөөн юм, юрэдөө, нэгэн хоёр байха,—гээд Казаков хармаанһаан блокнодоо гаргана. — Нёдондо жэлэй декабрь һара соо заводнай мандаа тусхай даабари үгөө һэн. Зайн галай цехэй неэшэн заводой үгэһэн болзорһоонь урид бүтээгээ һэмди. Ши Роман, шанда хүртөө һэн гүш даа,—гээд, Казаков хултай нюдөөр шэртэн энеэбхилнэ.

— Шан, магтаалшье гэжэ байгаа юм аабза даа. Теэд түргэхэнөөр дизельдээ хүшэ хүрөө хадамнай һайн байгаа. Эдэ обоо онги болошоһон станогуудые харахадаа досоомни муухай болоно.

— Теэд хараад үзэгты, тэрээ тэрэ зэргэлэн байгша гурбан электровозые. Тэдэ яагаа намдуу намжар бэ? Тэдэниие эндэ хэбтэһэн станогуудтай яашье жэшэхээр бэшэ бшуу. Эндэ хэбтэгшэ тоног тууханууд мүнхынгөө амаралтада гаража байгаа паровозуудай ха юм. Хүсэд бэелүүлэгдээгүй, ормоо олоогүй хэбтэхэдээ, задагай байнгүй яаха юм,—гээд Роман сонхоор газаашаа харан, нөөхи ногоон шэрээр шэрдээтэй ялагар салагар электровозуудые илдамхан нюдөөрөө хаймадана.— Электровозууд арюун, сэбэрхэнүүд даа,—гэжэ Романай хэлэжэ байтарнь Казаков: —Станогуудшнии саг зууранда хэбтээ юм бээзэ. Эдэнэйш нэгэшье шүрэб гүрэндэ гарза болон үгы болохогүй, —гэбэ.

— Ши теэд разметкээ таби табиһаар нөөхи конструкторнуудайнгаа заабари дүүргэжэ котельнэ цехээ ехэбшэлэн, дизельнэ болгожо байна бэшэ аалши? Роман Касановичые манай завод, манай цех, манай партийна организаци болон бүхы хүдэлмэришэд энэ хэрын алдар сууда хүргэжэ, Совет гүрэнэй суута хүдэлмэришэдэй нэгэн болгоо ха юм. Зай, битнай тепловозойнгоо оньһото шэнжые шудалхаа ошохом. Роман өөр тухайгаа хөөрэ, хөөрэ, —гээд Казаков газаашаа гарана.

— Казаков минии багша юм. 1935 онһоо заводто хүдэлнэ. Ехэл һайн хүн,—гэжэ Роман хөөрэнэ. Теэд өөр тухайгаа тэрэ хэлэхэ ехэ дурагүй.

1929 ондо Роман Торонов Алайрай аймагта түрөө һэн. Нютагтаа долоон класс дүүргээд, колхоздоо элдэб хүдэлмэри хэжэ ябаа бэлэй. Ахань дайнда унаһан, эсэгэнь 1937 ондо хамалганда абтанхай, тэндэһээн бусаагүй юм. Эжынь Романайнгаа бүри багахан ябахада наһа бараа һэн.

1947 ондо Улаан-Үдын ФЗО-гой 8-дахи һургуули дүүргээд, ПВЗ-гэй котельнэ цехтэ разметчигээр хүдэлжэ захалаа һэн. 1959 ондо Роман КПСС-эй гэшүүн болоо. 1961 ондо коммунис ажалай ударник гэһэн нэрэ зэргэдэ хүртэнхэй. 1962 ондо республикын коммунис ажалай ударнигуудай суглаан дээрэ Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнагдаа бэлэй. «Тэрэ оной май һарада Кремлиин ордон соо Н. С. Хрущевой һонирхолтой элидхэлые шагнажа, дали дээрээ дали нэмэжэ абаа һэм. Эндэ түмэр замай транспортын түрүүшүүл суглараһан байгаа,— гэжэ Роман Касанович хөөрэнэ.—Би Улаан-Үдын ПВЗ-гэй хүдэлмэришэдэй зүгһөө гансаараа хабаадаа һэм. Теэд үшөө юун тухай хөөрэлтэй гээшэб? Гэртэй, байратайб, хүбүүмни 6-хи класста һурана, басагамни—2-хидо. Гурбан жэл сэрэгэй албанда ябажа ерээ һэм. Мүн олон грамотануудшье абтаһан байха. Гадна марксизм-ленинизмын үдэшын хоёр жэлэй университет дүүргээ һэм даа. Мүноо хоёрдохи жэлээ цех соогоо пропагандистаар хүдэлнэб. Цехэй партбюрогой гэшүүнби. Иимэл даа минии намтар. Ажал тухайгаа хэлээ һаа, бригадамнай һарынгаа, кварталайнгаа даабариие зуу гаран процентээр дүүргэжэл байдаг. Амаралтадаа **Ленинград, Киев, Крым, Кавказааршье ябаһан байхаб, мүн түрэл хэрхэй нютагтаа түрхэмүүшэлдэг байхаб».**

Энэ тэдыгээр хөөрэлдэһөөр байтарнай, үүдэн нээгдэжэ, 25-аад наһатайород хүбүүн орожо ерэнэ.

— Хүлисытэ, Роман Касанович, би танда багахан хэрэгтэй һэм. Үдэшэндөө, манайда орохогүй гүт? Нэгэ асуудал шиидхэхэ ёһотой байгааб,—гээд газаашаа гарана.

— Энэ минии танил хүбүүн Лагодин Эрик. Ямар хүн ябаа бэлэй? Минии нүхэдэй сүүдэй түрүүлэгшээр хүдэлжэ байхада, энэ хүбүүнэй хэрэг хоёр-гурба дахин харагдаа бэлэй. Архи уугаад хүйхэршни начальнигаа сохихоёо забдаа һэн. Хэдэн үдэрөөр хүдэлмэридөө гараагүй. Зарим нэгэн энээниие заводһоонь һээгүй гаргажа хаяха, сүүдтэ үгэхэ тэлдэжэ байгаад ганиралдаа һэн. Би тиихэдэнь таһа арсаа бэлэйб. Тиигэжэ Эрик бидэ хоёр сугтаа кино, театр ябадаг, уншаһан номуудайнгаа удхые бэе бэедээ хөөрэлсэжэ үгэдэг, сэхыень хэлэхэдэ, аха дүү шэнги болоо һэмди. Лагодин мүнөө хүл дээрээ гаранхай, һамга абанхай, ажалдаашье оролдосотой. Ёһоор лэ хүдэлмэришэн болонхой даа,—гээд Роман Касанович үшөө олон һонирхолтой зүйлнүүдые намда хөөрэжэ үгөө һэн.

Минии газаашаа гарахада, боро хараан тунаад байба.

Задагай станогуудшье мүнөө минии нюдэндэ дулаахандаар үзэгдэбэ. Ехэл досоом уужам. Мэдээгүйгөө мэдэжэ, таняагүй байһанаа танил боложо, үшөө нэгэ һайн нүхэртэй болоо юмбиб энэ юртэмсэ дэлхэй дээрэ! Роман Касанович эдэ хэбтэгшэ хүйтэн түмэр түдэгэнүүдые амитай болгожо, тэдээндэ ажамидарал заядаг, тепловоз, электровозууд болгожо, тэнюун үргэн тала даайдаараа табижа шададаг шэдитэнэй нэгэн ха юм.

Иимэ хүн арадайнгаа засаг түрын дээдын зургаанда дэбжүүлэгдэнгүй яахаб!

С. АНГАБАЕВ.

ХҮДӨӨГЭЙ „ГВАР…

Түрүүлэгшын газаа гарахада, үүр хираалжа байба. Үнэгэнэй харанхын һүүлэрхи үглөөнэй һэбшээн Сулхара голые үгсэн һэршэгэнэнэ. Тэнгэридэ нэгэшье үүлэн харагдабагүй.

— Ехэл һайхан үдэрнүүд боложо байна даа. Энэ янзаараа үшөө 7—8 хоногой үргэлжэлөө һаань, талха таряамнайшье барагтай болохо һэн ха даа, — гэжэ түрүүлэгшэ шэбшэнэ.

Нэгэ хэдэн минута соо бэеынгээ шалаа гарган, гимнастика хэһэнэй удаа худагай хүйтэн уһаар нюур, гараа сээжэдээ хүрэтэр угаажа сэлмэбэ. Үдэшэ һамганайнгаа бэлдэһэн эдеэ шкаф сооһоо гаргажа, халуун сай термосһээ аягалан түргэхэн сайлаад, газаашаа һэмээхэн гараба.

Мухар-Шэбэрэй үйлэдбэриин управлениин «Коммунизм» колхозой түрүүлэгшэ **Николай Григорьевич Тютрин** жэлэй дүрбэн сагта ходо үүр хираанаар лэ ажалдаа ерэдэг гэжэ уншагшад бү һанагты. Харин хабарай тарилга, үбһэ, таряа хуряалгын халуун хаһада колхозой түрүүлэгшэнэр, совхозой директорнууд, агроном, бригадирнууд болон механизаторнууд, хүдөөгэй ажалшад үүрэй солбоноор хүл дээрээ үни бодонхой байдаг бээзэ.

КПСС-эй ЦК-гай мартын Пленумэй түүхэтэ шиидхэбэринүүдые бэелүүлжэ, газар тарялангаа зүбөөр, ашаг үрэтэйгөөр хэрэглэһэнэй, агротехникэ наринаар сахиһанай ашаар энэ колхоз баян ургаса ургуулна. Тиимэһээ тэрэнээ гээлтэ хоролтодо оруулангүй, богонихон болзорто хуряаха, гүрэндэ таряа худалдаха уялгаяа дүүргэхэ гэжэ оролдожо байһан үе һэн...

...Артелиин бүхы комбайнууд зургаан звено боложо хубаарилагдаа. Звено бүхэниие дүршэл ехэтэй механизаторнууд: Ф. Красулин, Ф. Ефимов, Л. Гусляков, Г. Челночков, И. Вельский гэгшэд хүтэлбэрилхөөр табигдаа бэлэй.

Баянаар ургаһан таряагаа хуряажа эхилхэнь гэжэ соносхогдобо. Артелиин араар нэмжыһэн Хребет гэжэ тарялангай алтан шаргал шэниисэ залаагаа даажа ядан, үглөөнэй һэбшээндэ далайн долгин шэнгеэр эбхэрэн байба. Полиин захада колхозой хэдэн трактор, комбайнууд һорёондо бээ бэлдэһэн хүлэгүүд шэнги жэрылдээ.

Николай Григорьевичой шэг шарай тэндэ суглараһан олон зонойхиһоо ямаршье илгаагүй, омог баяраар толорон байбашье, ямар бэ даа ондооххоноор харагдаба. Даруу, түбшэн зантай, түбһэн юумэдэ һү һай гэдэггүйшье һаа, зүрхэнииинь дээрэ гараһан хэбэртэй. Комбайнай штурвал барихаяа болиһоор хэдэн гээшэб. Магад зоной нюдэн дээрэ алдуу гаргажа, олоной наадан бологшо аа гүб гэжэ һанаад, зүрхэ алдана. Юуб гэхэдэ, ургаса хуряалга эхилхэ түрүүшын мүр гаргахыень үнинэй механизатор, ажахыгаа жэл бүри баяжуулдаг түрүүлэгшэдэ даалгаа ха юм.

«СК-3» тухэлэй комбайнай жолоо барижа Н. Г. Тютринэй һуухадань, тэндэ байһан набтаршаг бэетэй, үргэн сээжэтэй наһажаалшаг хүн хойноһоонь абиржа гараад:

—Коля, бү мэгдэ. Үнинэй «гварди» байһанаа залуушуулда харуул! Һанана гүш, анха түрүүн Хонхолын үйлсөөр трактор жолоодон гараһанаа? Тосхоной зон тосхоноороо үйлсэдэ гараа һэмнай. Тиихэдэ тэдэнэр харааүй юумэеэ хаража гайхаа бэлэйл. Харин мүнөө эдэ суглараагша зон хамтынгаа хүсөөр, хүсэтэ техникын ашаар ургуулһан баян тарягаа хуряахаяа ерээ бшуу, —гэбэ.

Гушаад оной эхеэр, һая колхоз болоод байхада, Хонхолын МТС-тэ трактористын курсада сугтаа һураһан, мүнөө артелиин түрүү комбайнер Григорий Петрович Челночковой иигэжэ хэлэхэдэ, нүхэр Тютринэй нюдэндэ залуу наһанайнь ажал хэрэгүүд харагдахадал гэбэ. Тэрэ гэһэнһээ хойшо олон жэл үнгэрөө. Юрын трактористһаа эхилжэ механизаторай мэргэжэлэй шата бүхэниие дамжан, МТС-эй ахалагша инженер болоод, мүнөө олон һалбарита колхозой түрүүлэгшэдэ хүрэтэр ургаһан ажалайнь зам алдартай. Фордзон тухэлэй трактор анха түрүүн жолоододоһон, хамтын ажал эмхидхэлсэһэн хүдөөгэй «гвардиин» ажалай намтар баян, һонирхолтой.

Николай Григорьевич ниитын баялиг—газар тарялангаа хайшан гэжэ, ямар аргаар олзо оршо ехэтэй болгохые саг …
иимэ эрилтэ арте…
дэй урда табидаг…
мые ажахыдаа ү…
гэжэ эрмэлзэдэг…
низм» колхозой т…
һунгахадань, энэ …
гоо эгээн гээгдэ…
барижа ябаһан ю…
горьевич түрүүлэ…
шынгээ алхам …
элдэбхитэдые суг…
газарай карта д…

— Манай олзо…
римнай эндэ хэб…
хара паарта үлөө…
зааһан юм гэхэ.

Тиихэдэнь, «…
шэмнай юугэ хэ…
нэгэшүүл доохо…
гаһан байха. Гэб…
юумэндэ дуратай…
гээгүйдөө болидо…
хые һайн мэдэдэг…
доо, колхозой бр…
лэгшэеэ дэмжэдэ…
рүүшын жэлдэ …
ажахыһаа «Оно…
100 центнер урга…
тарта тарихадань…
нер ургаса хурях…
4 жэл удаагаар …
найнгаа бүхы тал…
һеер тарья. Мүн…
паарта бага гааа…
са ехэтэй шэнииса…
дадаг болоо. Пар…
тын Пленумэй тү…
Николай Григорье…
удаагаар ажахыла…
байһан үүсхэлые …
дэ дали ургуулаа.

Усть-лабинцууд…
үүсхэлые дэмжэн…
лайнгаа талмайе …
хиһээ 1389 ге…
мүнөө жэлдэ 5192…
хэхэнь. Тэрэ тоод…
май 1260 гектар…
Га бүриһөө 19 …
ряажа, Эхэ орондо…
нер орооһо худа…

Колхозой клуб …
рэн. Республикын…
дээдэ зургаанда …
сагадаа түлөөлхэ…
колхозой түрүүлэ…
нэй нэрые эгээ т…

Түрүү һаалишан—кандидат

Тэлэмбын 74-дэхи һунгуулиин округһоо Хориин аймагай Соведэй депутадта кандидадаар «Комсомол» совхоздо болоһон хүдэлмэришэдэй суглаанда һаалишан Аюрова нэгэн дуугаар дэбжүүлэгдэһэн юм. Пагма Самбараевна эгээн үнинэй һаалишан, нёдондо жэлдэ, энэ оной январь соо мүрысэһэн нүхэдөө бүгэдыень илажа һү һааһан, ниитэ хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаададаг һэн тула иимэ найдабарида хүртөө.

Нүхэр Аюроватай уулзалгын һунгалтын урда тээхи суглаан дээрэ нютагайнь хүн зон эрхим һаалишанайнгаа түлөө дуугаа үгэхэбди гэжэ мэдүүлһэн байна.

Д. Дугаров.

Үнэн ажалай үрэ

«Хүндэтэ нүхэд! Энэ бэшэг бэшэхэдээ, Танай амжалтаар бахархаһандаа бэшэбэ гээшэбди. Нилээд ехэ амжалта туйлажа, үнгэрэгшэ жэлые үдэшөө байнат. Уржадэр манай кинотеатрта «Кабанский подснежник» гэһэн һонирхолтой хронико хаража, таанадай амжалтаар омогорхообди...» гэжэ Красноярай хизаарай шубуу үсхэбэрилдэг управлениин бүлэг нүхэдынь иимэ удхатай бэшэг Нина Андрияновнагай нэрэ дээрэ эльгээһэн байгаа.

Хүн бүхэн өөрынгөө хэжэ, бүтээжэ байһан ажалда бүхы һаналаа табижа, оролдожо ябабал—заатагүй һайн үрэ дүн туйлажа, олоной һайшаал магтаалда хүртэдэг ааб даа. Нина Андрияновнагай намтар тиимэл байна.

1953 ондо Липецкэ областьдо техникум дүүргээд, олоһон мэргэжэлээ хүдөө ажахыда хэрэглэхын тула уужам үргэн, шэмэрүүн хүйтэн Сибирь нютаг ерэһэн. Тиигээд алдарта Байгалай оршондо ажаллаха болоһондоо айхабтар ехээр баясаа, омогорхоо бэлэй. Зоотехник **Анохина** Кабанскын совхоз эльгээгдээд, инкубаторна станцида хүдэлжэ эхилһэн юм. Тэрэ үеэр эндэ хэдэхэн мянгаад үндэгэн инкубаторта һуулгагдадаг, тэдэнэй дальбараа боложо гарахадань абажа тэжээхэ, дэгжээхэ хүн олдодоггүй байһан гэхэ. Энээн тухай совхозой дирекцидэ, парткомдо хэлэхэдэнь, ажахын хүтэлбэрилэгшэд урагша абажа үгэдэггүй байгаа. Тиигэһээршье байтар совхоздо главна зоотехнигэй хэрэгтэй болоходонь, Нина Андрияновна тэрэ тушаалда томилогдоһон байна.

ИСТОМИНО. Инкубаторна станци эндэ шэнээр түхеэрэгдэжэ, одоошье тусхай мэргэжэлтэ хэрэгтэй болобо. «Нина Андрияновна, Танаа шэнэ станциие даагшаар томилхомнай» гэжэ совхозой директор нүхэр Хмелев тиихэдэ хэлэһэн юм.

Шубуудые олоор үсхэбэрилхэ зорилго совхозой урда табигдаад, түрүүшын алхам хэгдэжэ эхилээ.

«Эндэ ажаллажа эхилһээр хоёрхон жэлээ боложо ябанаб. Үнгэрэгшэ жэлдэ түрүүшын амжалта туйлагдаа һэн. Ушарынь хэлэхэдэ иимэ:

1962 ондо 500 мянган үндэгэ инкубаторта һуулгажа, тэрэнэйнгээ 50 процентые дальбараа болгохо түсэбтэй байгаабди. **Абаһан уялгаяа дүүргэхын хойноһоо оролдон, жэлэй эхинһээ хамаг хүсэ шадалаа элсүүлжэ эхилээ һэмди. 400 мянган үндэгэ һуулгаад, тэдэнэйнгээ 302 мянгыень дальбараа болгоо гэхэ гү, али 74 процентыень абаһан байгаабди. Энэмнай шэнэ станциин түрүүшын амжалта болоо һэн».**

Станциин хүдэлмэрилэгшэдэй амжалта совхозой дирекци, парткомой зүгһөө һайшаагдажа, эдэнэртэ коммунис ажалай коллектив гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгогдоһон байна. Энээнһээ гадна республикын эхэнэрнүүдэй съездын делегат боложо һунгагдаһан Нина Андрияновна Анохина Габьяата зоотехнигэй хүндэтэ нэрэдэ хүртөө.

Зулгы һайхан зунай сагта совхозой ажахынууд дальбараа бүхэнөө гарзада оруулангүй дэгжээжэ, үнэгүй мяха гүрэндөө тушаадаг болонхой.

—Үбэлэй үедэ дальбараануудые абадаг болохо зорилгоор декабрь, январь һарануудта нугаһа, тахяагай үндэгэ инкубаторта һуулгаһан байнабди. Тэрэмнай мүнөө яһала бараг үрэ дүн үгөө. Энэ жэлдэ совхознай 750 мянган дальбараа абажа дэгжээхэ түсэбтэй. Һайнаар оролдоод, орон дотор дэлгэрһэн шэнэ, түрүү үүсхэл дэмжэлсэн, ажалдаа хэрэглээд байбал — һайн үрэ дүн туйлагдаха,—гэжэ Нина Андрияновна хөөрэнэ.

Эдэнэр февралиин 14-дэ 17 мянган үндэгэ, февралиин 20-до—20 мянган, 24-дэ—25 мянган, 28-да—30 мянган үндэгэ инкубатортаа һуулгаа. Тиин һара бүри 50-яад мянган үндэгэ дэгжээнэ. Бүхы совхозоороо байгша ондо 400 мянган нугаһанай, 100 мянган тахяагай дальбараа дэгжээжэ, хямда сэнтэй тарган мяха тушааха зорилго табина. Тэрэшэлэн Кабанскын үйлэдбэриин управлениин бусад ажахынуудта үгтэхэ 250 мянган дальбараа абтахаар хараалагданхай. Инкубаторһаа гараһан дальбараа сүүдхын туршада станцидаа байгаад, һүүлээрнь совхозой ажахы бүхэндэ хубаагдан тараагдадаг юм.

ҺАЯХАН гараһан шаб шарахан, хөөрхэн дальбараануудта һайн шанартай витамин эдюулжэ байхын тула кукурузын ногоон тэжээл бэлэдхэгдэнэ...

Станциин нэгэ таһалга соо ороходо, ёһотойл нажарай намжаа үдэр шэнги.. Тусхай түхеэрэгдэһэн хайрсагууд соо кукурузын ногоон набшын найган надхан байхань харагдана. Энэнь арбаад хоногто ургаад байхадаа, 45 50 сантиметр үндэр боложо, шубуунай хоолдо хэрэглэгдэдэг юм байна.

—Арба хоноод байхада, эндэһээ 2—3 тонно ногоон абтажа, дальбараада эдюулхын тула совхозой ажахынуудта эльгээгдэнэ,—гэжэ кукуруза ургуулдаг Татьяна Бабкина хөөрэнэ.

ҮНДЭР бүтээсэтэ ажалаараа холо ойгуур суурхаһан энэ станциин коллектив урдаа табиһан зорилго, түсэбүүдээ дүүргэхын хойноһоо оролдон, «унаһан малгайгаа абаха забдагүй» иигэжэ шармайн ажаллана.

Арад зондоо тарган мяха бэлэглэдэг эдэ шубуушадай габшагай ажал олониитын һайшаал, магтаалда хүртэхэ ёһоороо хүртэнэ.

—Нина Андрияновна гансал өөрынгөө станциин хүдэлмэри хараад байдаггүй, харин совхозой ажахы бүхэндэ арга туха соогоо туһаласадаг, эдэбхитэй шударгы хүн юм. Үбэлдөө залуу малда, шубуу нугаһанда ногоон тэжээл эдюулхэдэ һайн гэһэн һонин мэдээсэл журналһаа уншаад, нютагтаа нэбтэрүүлжэ эхилэнхэй. Энээнһээ гадна шубуудай, илангаяа дальбараануудай бэеынь һайжархын тула бармашаа, хорхойн гэр эдюулхэ үүсхэл оролдолго гаргаһыень совхозой мэргэжэлтэд һайшаагаад, нугаһа, тахяа, дальбараануудтаа тэрэниие бусад эдеэ хоолтой холижо үгэдэг болоо,—гэжэ нүхэр Анохинатай сугтаа ажалладаг ахалагша оператор Т. В. Бабкина омогорхон хөөрэнэ.

Кабанскын совхозой хүдэлмэришэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд болон бүхы коллектив нүхэр Анохинае арадай түлөөлэгшэ болгон, республикынгаа Верховно Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлээд, мартын 3-да дуугаа үгэхөөр бэлдэжэ байнад.

Б. Цыремпилов.

Һунгалтые угту…

Шэнэ эрилтын ёһоор хүдэлмэреэ эхилхын түлөө манай барилга-хабсаралгын болон «Татарска Ключ» карьерэй управлениин партийна организаци ехэхэн оролдолго гаргана.

Партийна организациимнай олонхи коммунистнууд материальна үйлэдбэриин гол участогуудта ажаллана.

Мойсойн карьерэй хүдэлмэри һайнда тоологдоно. Эндэхи Карьерэй начальник Климов, хүдэлмэришэн коммунистнар Матвеев, Плотонов, инженер Галицев болон бусад нүхэдэй оролдолгоор үйлэдбэриин процессүүдые, хүндэ хүшэр хүдэлмэри оньһожоруулха талаар горитойхон хэмжээ абтаһан юм. Тиин известняк абалгын жэлэй түсэб 155,7 процент дүүргэгдэһэн байха.

Экскаваторай үгы дээрэһээ вагонеткэнүүдые гар аргаар ашаалха гээшэ, тиимэшье бэлэн хэрэг бшэ. Тиимэһээ энэ хэрэгтэ «Т-157» тракторые ехэ шадамараар хэрэглэһэн ушар ехэтэ һайшаагдана. Ашаа тээлгын бүтээсэ арба дахин нэмэһэн юм.

Доро газарта хэбтэһэн үйрмэг задагай ашаае дүрбэлжэн түмэр ехэ амһартада хээд, автокранаар үргэжэ, тодоод байһан самосвалнууд руу хүмэрюулэн ашаха баһа нэгэ арга …
аргаар автома…
дадаг болоо.

Иигэжэ үйлэ…
сүүдые оньһожо…
шэ, ажалай үнд…
үндэһэн болоо…
нөө һаяхан экс…
Энэ гээшэ карь…
бүтээсэдэ ехэхэ…
Забойщигуудай …
нууд нэгэдхэгдэ…
комплексно бри…
Мүнөө Лука Ан…
вой толгойлдог…
һайн үрэ дүн …

Дүрсагдаһан …
дунда хөөрэлдөө…
тын ойлгуула…
саг үргэлжэ ябу…
Үдэр бүри пол…
дэдэг. Хэгдэжэ …
ниитэ—политич…
нууд үйлэдбэр…
тай нягта холбо…

Иигэжэ манай…
ни жэлэйнгээ т…
цент дүүргэжэ, …
гоо түрүү зэрг…

Мүнөө манай …
дэлмэришэд бол…
галтые нэрэтэй…
хын түлөө тэмс…

«Татарский …
парторганиза…

Һарын түсэбые 10 хоно…

Үнгэрэгшэ жэлдэ Хойто-Байгалай загаһашадай ажалай үрэ дүн һайн байбашье, туйлаһан амжалтаяа арьбадхаха арга боломжын үшөөл бии байһан тодоруулагдаа һэн. Нижне-Ангарскын загаһанай комбинат нёдондо жэлэйнгээ түсэбые 259 процент дүүргэһэн байна. Тиихэдэ аймагай загаһашад загаһа бариха түсэбөө 124 процент дүүргэжэ, даабариһаа гадуур ехэ загаһа бэлэдхэлэй пунктда тушааһан.

Нёдондо жэлдэ туйлаһан амжалтаяа арьбадхан, энэ жэлдэ бүри һайнаар ажаллаха гэжэ шиидэһэн загаһашад түрүүшын һарынгаа даабариие 178 процент дүүргэбэ. Нүхэд К. Ф. Черных, …
А. И. Болдаков, …
шэдэй даадаг з…
гаа даабариие 2…
дүүргээ.

Россин Феде…
АССР-эй Верховн…
нютагай Соведүү…
тын үдэрые а…
угтаха гэжэ ши…
һашад январь, …
даабариһаа гаду…
лэй даабариһаа …
загаһа тушааха …

«Кр…

БУРЯАД ҮНЭН
2-дохи нюур
1963 оной мартын 2.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадууд

...ЫЛОВА
...Самуиловна —
...Шэбэрэй аймагай ...депутадуудай Со...дкомой түрүүлэгшэ.

КАЛАШНИКОВ
Кондрат Афанасьевич —
Кабанскын колхоз, совхозуудай үйлэдбэриин управлениин парткомой секретарь.

ТЕРЕХИНА
Антонина Ивановна —
Тимлюгэй цемент-шиферэй заводой моторист.

МИРОШНИЧЕНКО
Екатерина Ивановна —
1-дэхи барилгын трестын барилга-хабсаралгын 1-дэхи управлениин нэгэдэмэл бригадые даагша.

БОЛЬШАКОВ
Владимир Георгиевич —
Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи уһанай ажахын управлениин начальник.

МОРОЗОВА
Вера Ивановна —
Мысовая станциин кондукторска резервын главна кондуктор.

ЯГОДИНА
Ольга Яковлевна —
Байгалай модо ашалга-буулгалгын баазын хүдэлмэришэн.

...олын нэгэ отарада

(Зураглал)

...ТҮБ ТОСХОНОЙ ба...йтохи набтаршаг гү...эдэ гарадхихада ур...жэ хаяһан хүдэһэн ...адал нюсэгэн хү...д хойно хойноһоо гү...

...үбэлдөө хүйтэн саһа ...шуужа, хабартаа хаг... ходоро үлеэжэ, мүн ...халуундашье хорго...й байдаг газар юм. ...һаа, жэлэй дүрбэн саг...болшоэхэдэ аргагүй ая...мэта марса ногоогоор эл...шэ даа, — гэжэ арте...осоото бригадын бри...Н. Ачитуев хөөрэнэ.

...һайса обёоржо хараха...үүдэй дундуурхи хо...нь оложо түхеэрһэн ... хорёонууд холоһоо ...ээнь хүхэхэн утаа... байханъ яһала элил. ...тыень хаража, Дымчи... отарада хүрэел даа. ...аа тон һайнаар аба..., — гээд нүхэр Ачитуев

...абаагаа уруудажа, яб ...түхеэрһэн байра, ха...дта тулажа ерэбэбди. ...гурбан ехэ сонхотой ...шаагай хажууда хэдэн ...хөөрсэгэнэжэ, булта ...харашанхай, дарья ...ралдана. Хашаа соо... нилээд олохон амита...аад, эрэ доргон хоо...ралдахань аргагүй. ...хааралдааншье бүрил ...шэхэ дүлииршэхөөр...

...хурьгадаа хүхүүлхэ ...л лэ итэрээ шууяа ...юм даа, — гээд наб...й наһажаал хүн бидэ...жа, байра руу оробо.

...дэн олон ехэ, багашье ...соогуур жииртээл бур...н хурьгад хоёр-гурбаа...айма, арбаад-хорёодоо...и бүри уужам таһаг ..., зуугаадаараа байна.

Ахалагша хонишон Содбо Дымчиков өөрөө хүдэр улаан шарайтай залуушаг хүн хурьгадаа эхэдэнь табихаар түхеэржэ, хаамагуудайнгаа үүдэ нээжэ байна. Уданшьгүй боргожоһон хурьгадай эхэнүүд байра соо оруулагдаад, хүл хөөрсэг боложо, пэшэгэнэшэбэ. Томохон боложо, долдоһон хурьгадынь хүрэһөөр лэ эхынгээ хүхэ дэлэн доогуур шургашана. Харин зарим һүлэршэгынь төөрижэ, эхэеэ олонгүй, энэ тэрэшье хонин доро үбдэглөөд үзэнэ. Теэд тэдэнь дүтэ халдахаанагүй.

— Эй, барһамни, яашообши даа. Эхэшни энэ байна ха юм,—гээд хурьгашан Тамацырен Базарова тэрэниие енъ түргэн олгуулжа үгэнэ.

— Хурьгадаа эхэдэнь түргэн олгуулхын тула тус тустань тэмдэглэнхэйбди. Теэд хурьгашаднай эдэнээ бултыень үнгэ зүһөөрнь танихадаа сээжэ болошонхой, — гэжэ Содбо Ринчинович хөөрэнэ.

Тиигэһээршье хурьгад булта эхэдээ табигдажа, байра соо ан-бун болобо хэбэртэй. Хэдэн зуун хурьга эхэдэнь түргэн олгуулжа, бултыень нэгэ доро садхааажа гаргаха гээшэмнай тиимэшье амархан бэшэл ха. Бодоод үзыт, тэдэнэй нэгэниинше дутуу ядуу хүхөөд гараха ёһогүй. Гадна эдэмнай иигэжэ багахануудынь үдэрэй 3-4, томохонуудынь —2 дахин эдеэлүүлэгдэдэг амитад лэ.

— Эдэ хурьгадшье хүл дээрээ гараа. Эхээ һаадгүй оложо хүхэхэ, үбһэ тэжээлшье хашалгүй эдижэрхидэг болоо бшуу. Харин нарай нялха байхадаал харууһаниинь ехэ даа,—гэжэ үгэнсэр зугаатай янзын наһажаал хонишон Жамба Базаров хэлэнэ.

— Тиимэ даа. Бидэ нарай хурьгадые түрүүшын үдэрһөө эхилжэ, түргэн тэнжээхэ, эхынь уураг эдюулхэ, садхааха, боргожуулхын тула амарха амаралта, унтаха нойроо мартаха тооной хүдэллэгбди,— гээд нүхэр Дымчиков нэмэбэ.

Зүб даа. Эдэ олон хонид соо үлбэр тулюур хурьга гаргахаһаа эхилээд, эхэнь хүсэд дэлгэнэнгүй түрэхэ, хурьгаа ёһоор абажа үгэхэгүй хүрэтэрөө элдэб бэрхэшээлнүүд яашахаб. Теэд эдэмнай үбэлэй шанга хүйтэн соогуур үдэр, һүнигүй шахуу, эсэшэ сусашагүйгөөр лэ хүдэлжэ, хэдэн зуун хурьга хүл дээрэнь гаргаад, хонидоо тобир тарган байлгажа шададаг бэрхэшүүл гээшэ. Байгша оной үнгэрһэн январь, мүн февралиин 20 хоног соо тус отарынхид 622 эхэ хонидһоо 570 гаран хурьга абаад, нэгэшье гарзагүйгөөр түлжүүлнэ.

—Февралиин барагдатар үшөө 40 шахуу хонин хурьгалха. Тиихэдээ зуун эхэ хонин бүриһөө 95—97 хурьганда дүтэрхы абахал байхабди,—гэжэ Содбо Дымчиков найдамтайгаар мэдүүлнэ.

—Газаамнайшье уринай амин унабал ха. Теэд хабарай тэнгэри харатай боротой гэжэ буруулган саг үшөөл болохо юм бээз. Мандашье ехэ айлтагүй, 100 шахуу центнер үбһэтэй, 300 центнер зелёнкотойбди. Ороohо таряанайшье зүйл бии,—гэжэ Жамба Базаров зугаална.

Эдэнэртэй дүтэшэг баһал абяа бараа хонишон Түгдэм Доржиевай даадаг отарынхид байрланхай. Тэдэнэр 722 хонидһоо 630 хурьга абаад, һаяар үшөө 60 гаран хони түрүүлхээр хүлеэнэ. Мүн артелиин хоёрдохи отделенидэ Рабдан Чойбсоновой отара 656 эхэ хонидһоо 590 хурьга түлжүүлээд, ойрын үдэрнүүдтэ үшөө 62 хонин хурьгалха юм ха. Залуу хонишон Чойжон...рен Дымчиковэй отарада түл һайнаар абтана.

Иигэжэл Зэдын «Коммунизм» колхозойхид жэлэй эхинһээ хойшо 6 мянган хурьга абаад, март соо үшөөл 7 мянга гаран түл хүлеэжэ, бултыень гарза хоролтогүйгөөр томо болгоод, хонин һүрэгөө эрид олошоруулхын түлөө тэмсэнэ.

М. НАМЖИЛОВ.

СОВЕТ ЗАСАГАЙ АШААР

Үргэн ехэ Россин Федерациин ажалшад үглөөдэр засаг түрынгөө дээдын зургаанда түрүү хүнүүдээ һунгахань гээшэ. Совет хүнүүд энэ үдэрые ажалай амжалтаар угтадаг гуримтай. Манайшье республикын ажалшад ажалай бэлэг бэлдэжэ байна.

Манай орондо социализм мандан бадархадаа ажаһуудалдамнай асарһан аша туһануудынь байдалаймнай таһаршагүй хуби боложо оронхой.

Энээн тухай үгүүлэнгүй байхын аргагүй. Урда сагта байһан байдал, мүнөөшье империалис гүрэнүүдтэхи байдалые харахада, манай агуу ехэ Эхэ ороной түлөө, манай арадай түлөө, шэнэ шэнэ орьёл үндэр тээшэ бидэнэрые ударидажа ябаһан Коммунис партиингаа түлөө зүрхэ сэдьхэлэйнгээ гүн гүнзэгы сооһоо баярлахаар болодогынь ойлгосотой. Бидэнэр ямар юумэнһээ эхилээ һэнбибди гэжэ һанаад үзэебди. Совет засагай түрүүшын жэлнүүдтэ Петр I хаанай байһан үеынхитэй адли шэрэм шудхажа байгаабди. Юрын балта, модон анзаһан, тачка, прялка мэтын зэр-зэмсэг манайл орондо хэрэглэгдэдэг байһан юм. Бүхы арад зоной табанайнь 4 хуби үзэг бэшэг мэдэхэгүй байгаа бэшэ аал?

Гадаадын хархис этэгээдүүд манай гээгдэлые хараад, доромжолдог байгаал. Эдэ удангүй һалаха гэжэ абарал буулгадаг һэн лэ. Тиин 1920 он абаад үзэе. Бүхы капиталис гүрэнүүд хамтадаа залуу Совет республикаһаа 628 дахин ехэ шэрэм шудхадаг, 356 дахин ехээр булад хайлуулдаг, шулуу нүүрһэ 135 дахин, нефть 25 дахин, электрын элшэ хүсэ 280 дахин ехээр абадаг байһан. Промышленна үйлэдбэриинь хэмжээн 199 дахин ехэ байгаа. Эдэ бүгэдые 1962 онойхитой сасуулыт.

1962 ондо социалис лагерьта ородоггүй бүхы гүрэнүүд социализмын оронуудһаа 1,7 дахин ехэ промышленна продукци гаргаһан байгаа. 199—1,7 гэһэн хоёр тоое сасуулжа үзээл.

1926 ондо түрүүшын Совет гүрэндэ 147 миллион хүн байгаа һаа, мүнөө 14 гүрэндэ нэгэ миллиардһаа үлүү хүн зон социализмын туг доро хүгжэжэ байнал. Эдэ оронуудта засаг түрые ажалша хүнүүд ударидажа байнхай.

Манай Эхэ орон олон бэрхэшээлнүүдые дабажа гараа юм. Засаг түрэеэ гартаа абаһан арад зониие гал дүлөөр, үлэсхэлэн байдалаар үгы хэхэ гэжэ хэды дахин оролдоо гээшэб! Теэд үнэн хэрэгэй түлөө тэмсэжэ байһан арад зон илагдашагүй. Зүгөөр энэмнай нилээдгүй бэрхэшээлтэйгээр түйлагдаа бшуу. Империалистнуудай үүсхэһэн дайн байлдаануудта, дайсадай һандарган һалгаһан зүйлнүүдые дахин һэргээн бодхоохын түлөө манай саашадаа хүгжэлтэдэ түйлай ехэ удхатай аяар хорин жэлээ зорюулһан байнабди. Мүн хатуу шанга дайн байлдаанай үедэ олон миллион совет хүнүүд амиа наһаяа үгөө бшуу.

Хэрбээ империалистнуудай үүсхэһэн дайн байлдаануудай болоогүй байгаа һаань, манай совет арад коммунизмын материально-техническэ үндэһэ һуурииие мүнөө байгуулжа дүүргээд байха һэн.

Хүгжэхэ замдамнай орёо бэрхэшээлнүүдэй һайса дайралдаашье хадань совет арад богонихон сагай туршада социализм байгуулаад, коммунизм үргэн дэлисэтэйгээр байгуулха замда гараһан түүхэтэй.

«Бүхы юумэ хүнэй аша туһада, бүхы юумэ хүнэй түлөө зорюулха!» гээд Советскэ Союзай Коммунис партиин Программа соо тунхаглагданхай. Энэ талаар бодото баримтануудые хаража үзэе. 1962 ондо совет баатар-космонавтнууд Николаев Попович хоёр замбуулин дайдаар зэргэ ниидэһэн. Үнгэрэгшэ жэлэй туршада Совет орон доторнай 800 предприятинууд ашаглалгада оруулагдаһан байна. Гадна энэ туршада ороноймнай промышленность, хүдөө ажахы бүри ехэ продукци гаргадаг болоhон. 12 миллион совет хүн зон шэнэ байрануудта ороhон, үнгэрэгшэ 1961 онойхидо ороходоо 6,1 миллиард түхэригөөр ехэ хэмжээнэй эд бараа ажалшад худалдажа абаа. Мүн 1962 ондо 60 миллион хүн зон элдэб һургуулинуудта һураһан, үхибүүдэй, медицинскэ, культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай тоо улам олошорһон байха юм. Эдэ бүгэдэ совет хүнэй аша туһада, совет хүнэй түлөөл бултадаа бэелүүлэгдээ гээшэ.

Саашадаа совет хүнүүдэй урда бүри гайхамшагта ехэ түсэбүүд табигданхай. Зүгөөр эдэ асари ехэ түсэбүүдые бодото дээрэнь бэелүүлхын түлөө амгалан тайбан байдал хэрэгтэй. Тиимэһээ совет хүнүүд, Советскэ правительство эб найрамдалай түлөө, бүхы хүн зоной зол жаргалай түлөө иигэжэ тэмсэнэ. Һунгалтын үнгэргэгдэхэеэ дүтэлжэ байһан үедэ совет засагайнгаа гайхамшагта амжалтануудые дурдан һанажа, бидэнэр омогорхохын ехээр омогорхонобди. Манай совет гүрэнэй эб найрамдалда дуратай гадаадын политика хододоо бэелүүлдэг байһандань дэлхэйн хүн зон баярлан омогорходог. Советскэ Союзай хүтэлбэреэр эб найрамдалай түлөө тэмсэдэг бүхы арадуудай хамтын оролдолгын ашаар термоядерна дэлхэйн дайн уридшалан сарагдаба гээшэ. Энээндэнь ехээр баярланабди. Ээрхэг түримхэй империалис этэгээдүүд Кубада добтолон орохо һэдэлгэ гаргаа һэн. Харин социализмын, эб найрамдалай хүсэнүүд империалистнуудай хорото һанаашалгые буруутуулжа, амгалан ёһоор зэргэ оршон байха харгы замда оруулаа. Энэ тон шухалын шухала хэрэг зүбөөр шиидхэлгэдэ манай Советскэ Союз шиидхэхы үүргэ дүүргээ бшуу.

Шэнэ, социалис байгуулалтын манай ороной ажалшадта ямар һайн һайхан зүйлнүүдые үгэһэн тухайнь энэ мэтээр олон баримтануудые дурдажа болохо. Иигэжэ хүн бүхэн, бүлэ бүхэн, коллектив бүхэн социализмын олгоһон аша туһа тухай бүрил тодорхойгоор харуулха байха. Үнэндөө совет хүн бүхэн социализмын олгодог бүхы аша туһые заабол бэелүүлэгдэхэ ёһотойл зүйл гээд һанадаг, энээнэй тон гүнзэгы удха шанарые үнинэй мэдэхэ болошонхой. Гэхэтэй хамта социализмын олгодог аша туһын түлөө капиталис оронуудай ажалшад хатуу шанга, шуһата тэмсэл хэжэ байнхай.

Совет засагай маанадта, хүн бүхэндэ олгоһон һайн һайхан гайхамшагта аша туһа тухай һанан байжа хөөрэлдэхэдөө, иимэ һайн һайхан зүйлнүүдые бодотоор хаража, бэе дээрээ үзэжэ байхада омогорхохын ехээр омогорхонобди.

К. ПОЛОННЫХ,
КПСС-эй обкомой лектор.

ХҮДЭРИИН СОВХОЗОЙ АЛТАЙН ОТДЕЛЕНИДЭ

ХҮНЭЙ БЭРХЭ АЖАЛ ДЭЭРЭ ШАЛГАРНА

Хэдэн жэлэй саада тээ бүри Хүдэриин аймагай Ждановай нэрэмжэтэ колхоз байхада Дари Намитовна Цынгунова республика соогоо нилээд суурхажа, түрүү һаалишадай зэргэдэ ябаһан юм.

Теэд нэгэтэ гэнтын аюулда дайрагдажа, хүлөө ехээр гэмтэһэн дээрэһээ дуратай ажалаа орхихо баатай болоо. Тиигэбэшье бодото эрэлхэг зоригтойгоор энэ бэрхэшээлые дабажа, мүнөө Дари Намитовна хуушан түхэлдөө ороод, дуратай ажалдаа дахин ерэжэ, нүхэдөөрөө зэргэлэн хүдэлхэ золтой байһандаа ехэ баяртай. Хүдэриингөө совхозой 3-дахи отделенидэ баһал һаалишанаар ажаллажа эхилбэ.

Үнгэрһэн 1962 ондо даажа абаһан үнеэн бүриһөө 1754 литр һү һаажа, совхоз соогоо түрүүшүүлэй зэргэдэ гараа. Энэ жэлэй январь һарада хамта дээрээ 3747 литр гэхэ гү, али үнеэн бүриһөө 178 литр һү һаагаад, совхоз дотороо баһал түрүүлжэ ябанхай.

Һаяхан февраль һарын 20 хоногой дүн гаргахада Дари Цынгунова үнеэн бүриһөө 130 литр һү һааһан байжа, дирекци болон парткомой зүгһөө мүнгэн шанда хүртэбэ. Тус совхозой ажалшад һунгуулиин урда тээхи суглаан дээрээ Дари Намитовна Цынгуновае аймагай Соведэй депутадта кандидадаар нэгэн дуугаар дэбжүүлээ.

700 ХУРЬГАТАЙ БОЛОО

Совхозой дүршэлтэй ахалагша хонишон Самжит Бадмажаповна Васильевагай отарада түл һайнаар абтана. Олон жэлдэ хонин ажал дээрэ хүдэлжэ, дүй дүршэл ехэтэй болоһон энэ нүхэр суггаа ажалладаг хонишодтоёо хамта 920 толгой эхэ хониһоо 700 гаран хурьга абаад, гарза хоролтогүйгөөр түлжүүлнэ. Иигээд үшөө олон хурьган абтахаар хүлеэгдэнэ.

— Зуун эхэ хониһоо зуун хурьга заабол абажа, социалис уялгаяа эрхэ бэшэ дүүргэхэбди,— гээд ахалагша хонишон Самжит Бадмажаповна мэдүүлнэ.

МАЛАА ШАХАН ТАРГАЛУУЛАГША

Хүдөө ажахын продуктнуудые гүрэндэ тушааха түсэбые дүүргэхэ хэрэг хүн бүхэнэй хэһэн ажалһаа дулдыдадаг байһаниинь мэдээжэ.

Гэбэшье даалгагдаһан ажалдаа харюусалгагүйгөөр хандадаг хүнүүдэй байһан дээрэһээ гүрэндэ тушаагдаха 182 толгой эрэ хашарагуудай шэгнүүр нэмэхэһээ байха, ноябрь, декабрь һарануудта доошоо орожо, туража, муудажа байгаа. Энээниие отделениин хүтэлбэрилэгшэд хаһа сагтаа мэдэжэ, тэндэ дүй дүршэл ехэтэй, бэрхэ малшан Дондок Будажапович Данжуровые тус гүүртэдэ ахалагшаар табяа һэн.

Дондок Данжуров ороһоор оройдоол хоёрдохи һараяа ажаллажа байбашье, январь һарын янгинама хүйтэн хагсуу соогуур малаа зүбөөр, оролдосотойгоор харууһалһан, эдеэлүүлһэнэйнь ашаар тэдэ хашарагууд шэгнүүрээ үдэртөө 600—700 граммаар нэмээһэн байна.

— Февраль һарада мал бүхэнэй шэгнүүрые үдэртөө 800 граммһаа доошоо бэшээр нэмээжэ, гүрэндэ эрхим һайн шанартай мяха тушаахаб,—гээд Дондок Будажапович этигэл найдабаритайгаар хэлэнхэй.

В. Бимбаев.

Хяагта.

Зэдын үйлэдбэриин управлениһээ

...га боломжоёо гүйсэд элсүүлхэ

...дын колхоз, совхозуу...н управлениин пар...дэй суглаан болоо. ...уудай түрүүлэгшэ...дай директорнууд, пар...рганизацинуудай сек...ветеринарна мэргэ...үүдые даагшад, ай...ургаануудай хүтэлбэ...абаадалсаһан байна. ...дагшад Краснодарай ...ть-Лабинска үйлэдбэ...иин хүдөө ажахын ...эй хандалга зүбшэн ...лис уялгануудые ба... Энэ асуудалаар управ...ьник нүхэр **Лысов** ...

...һүүлээр колхоз, ...он эдэбхитэд үгэ хэ... бултадаа өөһэдынгөө ...гмэнэһээ Усть-Лабин...ын хүдэлмэрилэгшэ... Һалуунаар дэмжээд, ...дай уряа Зэдэ, Тори...най ажалшадай дунда ... политическэ эдэбхи ...ехээр бадаруулба гэжэ ...шань өөһэдынгөө ажа...н социалис уялгануу...д элидхэжэ, тэрэнээ ...гөөр дүүргэхын тү...гдэжэ гү, али хэгдэ... тухай хөөрэжэ үгэһэн, ...е шүүмжэлһэн байна. ...и үгэ абаһан Борьёо...м» колхозой партко...рь нүхэр **Жигмитов** ...

...лхоз усть-лабинскын...гые зүбшэн хэлсэхэ ...га боломжоёо тооложо ... бригададаа, тус бү... уялга абанхай. Жэ...СФСР-эй Верховно Со... кандидат, манай ... хонишон Гомбо...вна Цыремпилова ... хурьга абаха, 3,2 ...о хайшалха уялга ...айнгаа эрхим баса...дэ органдо һунгаг...байһанда баярлан зо...олхозоймнай гэшүүд, ...н дээрэ хэлэһэн ...бди гэжэ мэдүүлээ. ...ынгаа талмайе ур..., кукуруза гэхэ

мэтын үндэр ургаса үгэдэг ургамалнуудые бүри ехээр тарихабди. Малайнгаа тоо толгойе олошоруулжа, ашаг шэмыень арьбадхахабди. Барилга ехээр хэжэ, хониной 6, үхэрэй 1 байра, 6 гэр, хоёр отделенидэ соёлой байшангууд баригдаха юм.

Уялгануудаа дүүргэхын тулада колхозой правлени, партийна организаци зохихо хэмжээнүүдые абажа байнхай. Һү һаалгын дүн арба хоноод лэ гаргана. Январь һара соо бүлэг үнеэдһээ 2999 литр һү һааһан Дулмасу Самданова, 2946 литр һү һааһан Раиса Лудупова гэгшэд мүрысөөндэ илажа гараа. Түрүүшүүл урмашуулагдана. Колхозынь һү худалдаха январиингаа түсэбые бага зэргэ дутуу дүүргээ. Тиигэбэшье тэрэнээ февраль, март соо хүсөөхэ юм.

«Октябрьский» совхозой директор нүхэр **Чимитцыренов** удаань үгэ хэлэхэдээ, ажахынгаа гэшүүдэй абаһан уялганууд дээрэ тогтожо, тэрэнээ дүүргэхын тулада материально-техническэ, соёл гэгээрэлэй, ажаһуудалай талаар колхоз, совхозуудые хангаха хэрэг эрид һайжаруулха хэрэгтэй гэбэ. Энээнтэй дашарамдуулан трактор, машина заһабарилгада хайша хэрэгээр хандадаг «Сельхозтехникын» отделениие, улад зониие мууса хангадаг худалдаа наймаанай болон эмнэлгын эмхи зургаануудые шангаар шүүмжэлбэ.

Управлениин кадрнуудай таһагые даагша нүхэр **Атутов** механизаторнуудай бүгэдэ ниитын һуралсал хангалтагүйгөөр ябуулжа байһанайнь, тэдэниие олоор һургаха хэрэгтэ анхаралаа багаар табидагайнь түлөө зарим колхоз, совхозуудай хүтэлбэрилэгшэдые шүүмжэлһэн байна.

Ториин совхозой отделениие эрхилэгшэ **Ванкеев** ажалшадые эд бараагаар хангаха хэрэгтэ Зэдын эд хэрэглэгшэдэй союзай анхарал багатайгаар хандадагые шүүмжэлэн, иигэжэ хэлээд дүүргээ:

—Манай совхозойхид Усть-Лабинска үйлэдбэриин управлениин ажалшадай уряада харюу болгон, үндэр уялгануудые абаад, аһан шадалаараа ажаллана. Теэд худалдаа наймаанай, соёл болбосоролой, медицинскэ эмхи зургаанууд манда туһалаг лэ,—гэбэ.

«Сельхозтехникын» отделениие даагша нүхэр **Дарижапов** трибуна дээрэ гараһан аад, тоолхотой юумэ хэлээгүй.

Хабарай тарилгын газаа орожо ерээд байхада, хайшан гээд трактор, машинануудай заһабари түргэдхэхэ гэһэн асуудал шангаар табигдана. Теэд нүхэр Дарижапов далан дабаанай саана байһан гоё гоё түсэбүүдые зураглан хөөрөө. Жэшээлхэдэ, культиваторай дискэнүүдые хаанаһаа олохо юм гэхэдэ, «өөһэдынгөө кладовой соо бэдэрэгты. манда байхагүй, абтахашьегүй» гэжэ харюусаба. Тракторнуудай заһабариие мүнөө, энэ гэһээр яажа түргэдхэхэб гэжэ асуухада, «мөөртэй тракторнуудые заһаха нэгэ ондоо, гусенична тракторнуудые заһаха баһа нэгэ ондоо баазануудые эмхидхэхэ хэрэгтэй» гэжэ хэлээ. Харин Дарижаповай тэдэ баазануудаа дарайса бодхожо, тракторнуудые заһабариһаа гаргажа эхилтэрнь үбэл зун хоёр һэлгэхэ бэшэ аал?

Аймагай эд хэрэглэгшэдэй союзай управлениин түрүүлэгшэ нүхэр **Якимов**, **үйлэдбэриин** управлениин парткомой секретариин орлогшо нүхэр **Шомоев**, парткомой секретарь нүхэр **Хандуев** гэгшэд хүдөөгэй ажалшадые ажаһуудалай, соёлой талаар хангаха, социалис уялгануудые дүүргэхын тула ниитэ-политическэ, ажалай эмхидхэлые эрид һайжаруулха асуудалнууд дээрэ тогтожо хэлээ.

Зэдын управлениин партийна эдэбхитэдэй суглаанда хабаадагшад Усть-Лабинска управлениин ажалшадай хандалгые нэгэ һаналаар һайшаагаад, өөрынгөө управлениин колхознигуудай, совхозуудай хүдэлмэрилэгшэдэй абаһан социалис уялгануудай үндэһөөр, управлениингээ 1963 оной социалис уялгануудые батална.

Партийна эдэбхитэдэй суглаан Усть-Лабинска ажалшадай хандалгые, мүн Зэдын управлениин хүдөөгэй ажалшадай социалис уялгые колхознигуудай, совхозуудай хүдэлмэришэдэй дунда гүнзэгыгөөр ойлгуулха, социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ гэжэ нэгэн дуугаар шиидхээ.

Д. ЛОБСАНОВ.

Саг үргэлжын комиссинууд иигэжэ хүдэлөө

Ажахын болон соёл культурын али олон асуудалнуудые шиидхэхэ хэрэгтэ Соведүүдэй хабаадахагүй хэрэг гэжэ байхагүй. Ушар иимэһээ тэдэнэй гүйсэдхэхэ комитедэй, депутадуудай урда ямар ехэ харюусалгата уялга табигдана гээшэб. Хэнэйшье мэдэһээр Соведэй хүдэлмэридэ амжалта өөрөө ерэхэгүй. Нэн түрүүн депутат бүхэнэй хүдэлмэри өөрынгөө урдахи уялгые тэрээнэй ямараар дүүргэдэгһээ, Соведэй хүдэлмэридэ олониитые ямараар хабаадуулжа шадаһанһаа сэхэ дулдыдаха.

Манай Мухар-Шэбэрэй нютагай Соведтэ 73 депутадууд тоологдоно. Ажахын болон соёл сурталай асуудалнуудые мүнөөнэй эрилтэдэ харюусамаар, ажалшадай үдэр бүри ургажа байгаа эрилтэнүүдые бодотоор бэелүүлхын тула депутадууд горитой хүдэлмэри ябуулна. Саг зуурын зургаан комиссинууд байгуулагданхай. Комиссиин түрүүлэгшээр ажабайдалай баян дүй дүршэлтэй, арадай зарса боложо нэгэнтэ бэшэ һунгагдаһан, урагшаа һанаатай, эдэбхи ехэтэй хүнүүд хүдэлнэ. Комиссинууд һара, квартал бүри түсэбөө табижа, Соведэй сесси, заседаниинуудта зүбшүүлдэг. Мүн олониитын зүгһөө эдэбхитэдтэй байдаг. Жэшээнь, депутат П. Баировай хүтэлбэрилдэг хүдөө ажахын комиссиие харая. Үнгэрэгшэ жэлдэ Соведэй харьяата «Коммунизм», «Победа», «Заганский» колхозуудай полинуудта үндэр баян таряан ургаа. Тэрэниие гээлтэ хоролтодо оруулангүй, богони болзорто хуряажа абахын тула бүхы машина, техникээ саг соонь һайн шанартайгаар бэлдэхэ шухала. Тиимэһээ хүдөө ажахын комисси энэ асуудал ээлжээтэ сессидэ тон һайнаар бэлдээ. Тиихэдээ комиссиин гэшүүд «Коммунизм» колхозой главна инженер Я. Туранин, тус колхозой түрүү комбайнер Г. П. Челночков гэгшэд олон эдэбхитэдтэй хамта «Заганский», «Победа» колхозуудай машина, техникээ таряа хуряалгада хэр һайнаар бэлдэдэгые байра дээрэнь ошожо шалгаа. Мүн механизаторнуудтай хөөрэлдэжэ шэнэ уялга абаха хэрэгтэнь туһалаа.

Байра байдал, хамтын эдеэн тухай, сүлөөтэй сагтаа культурнаар амарха асуудалнуудыень колхозуудай правлени, партийна организацинуудтай зүбшөө. Тиихэдээ комиссиин гэшүүд миин шалгалта хээд лэ, тэндэтнай тиимэ дутуу юумэн байна, тэрэнээ усадхагты гээд заабари үгөөд ябаа бэшэ. Колхозой правлени, партийна организаци болон олониитые эмхидхэжэ, бии байһан дутагдалнуудые байра дээрэнь усадхаа. Таряа хуряалгада һайнаар бэлдэһэнэй ашаар дурсагдаһан гурбан ажахынууд «Темижбекский» совхозойхидой жэшээгээр бүхы машина, техникэ болон бусад зэр зэбсэгүүдээ үдэр һунигүй хүдэлгэжэ шадаа. Тиигэжэ гүрэндэ таряа худалдаха уялга үлүүлэн дүүргэгдээ. Мүн «Коммунизм» колхозойхид 3800 га ороoһото ургамалай гектар бүриһөө 18,3 центнер ургаса хуряажа, республика соо мэдээжэ болоо. Мүнөө нютагай Соведэй ажахынуудай механизаторнууд Усть-Лабинска үйлэдбэриин управлениин ажалшадай һайн һайхан үүсхэлые дэмжэхэдээ бии байгаа арга боломжо, нөөсэнүүдээ элирүүлжэ, дээшэлүүлэгдэһэн уялгануудые абажа байна. «Заганский» колхозой механизаторнууд февралиин эхеэр бүхы тракторнуудаа заһабарилжа дүүргээ. Мүнөө тарилгада хабаадаха бусад зэр зэбсэгүүдээ бэлдэжэ байна.

Партиин ЦК-гай ноябриин Пленумэй шиидхэбэриин ёһоор хүн зоной культурна ажаһуудалай асуудалнуудые шиидхэхэ хэрэгтэ гол анхаралаа табижа эхилээ. Нютагай Соведэй харьяата газар дээрэ 7700 хүн зонтой 4 ехэ һуурин тосхонууд түбхинэнхэй. Тэндэ 1927 урхэтэ айл ажаһуудаг. Тэдэнэй мэдэлдэ хүдөөгэй хоёр клуб, хоёр библиотекэ, колхозой 2 клуб, аймагай Культурын байшан, библиотекэ, эмнэлгын гурбан пункт, нарайлалгын 2 гэр, долоон һургуулинууд, арба гаран магазинууд гэхэ мэтэ соёл сурталай болон эмнэлгын эмхи зургаанууд бии.

Эдэ эмхи зургаануудай ажалаа һайнаар ябуулхын, ажалшадай эрилтэдэ харюусамаар хүдэлжэ байхынь тулада туһа заабари үгэжэ байха саг үргэлжын комиссинууд байгуулагданхай. Культурно-ажаһуудалай, худалдаа наймаанай, һуурин тосхонуудаа болбосон түхэлтэй болгохо гэхэ мэтын комиссинууд яһала һайнаар хүдэлнэ. Жэшээнь, Нарин-Заганай хүдөөгэй библиотекые даагша Е. Брун культурна ажаһуудалай комиссиин түрүүлэгшээр хүдэлхэдөө һунгагшадайнгаа этигэл найдабариие дүүргэжэ шадаа. Нүхэр Брун үндэр наһатай болоод пенсидэ гарабашье, дурлаһан ажалаа орхёогүй. Тэрэ хүгшэниие «Заганский» колхозой холын малшадай дунда ходо харахат. Һунгагшадтаяа ходо уулзажа, зоной дунда ойлгууламжын хүдэлмэри эдэбхи ехэтэйгээр ябуулдаг. Мүн тэрэнэй үүсхэлээр зунай үедэ ажахы бүхэндэ яслинууд нээгдэдэг болоо. Гэрэй эзэн эхэнэрнүүд үбһэ, таряа хуряалгын үдэрнүүдтэ үхибүүдтээ һаатаад гэртээ миин һуужа байхаяа болёо. Тиихэдэ депутат Л. Максимовые абаад үзэе. Энэ нүхэр колхозой партийна организациин секретарьби гээд депутадайнгаа хүдэлмэридэ хабаадангүй байдаггүй. Соведэй үгэһэн даабари саг соонь һайнаар дүүргэдэг. Тэрэ өөрынгөө үүсхэлээр «Заганский» колхоздоо пенсионернүүдһээ бүридүүлэн шанар шалгажа байха тусхай комисси байгуулаа. Ажабайдалай баян дүй дүршэлтэй эдэ үбгэд хамтын ажалда эдэбхитэйгээр хабаадана. Залхуу тунайшаар хэгдэһэн хүдэлмэри тэрэ доронь шалгаад, өөһэдынгөө һанамжые колхозой правлени, партийна организацида дуулгадаг. Үнгэрэгшэ жэлдэ Совет зургаа дахин сесси үнгэргөө. Тэндэ саг үргэлжын комиссинуудай оруулһан хэдэн дурадхалнууд үргэнөөр хэлсэгдэжэ, тусхай шиидхэбэри абтаа. Тиигэжэ манай Соведэй депутадууд өөһэдынгөө хүдэлмэриие ябуулна.

Ф. МАКСИМОВ,
Мухар-Шэбэрэй нютагай Соведэй түрүүлэгшэ.

Цементнигүүдэй тосхон

Жэл ерэхэ бүри республикымнай ажалшадай ажаhуудаг тосхонууд, городууд танигдахаар бэшэ болоно, түхэл шарайгаа хубилгана. Тиимэ тосхонуудай нэгэн Каменск болоно. Эндэ Тимлюгэй цемент-шиферэй заводой хүдэлмэришэд ажаhуудаг.

Каменск тосхон мүнөө дээрээ город гэжэ нэрлэгдэдэгшьегүй hаа, үшөө хэдэхэн жэлэй үнгэрхэдэ ёhотой город болохонь дамжаггүй. Үбэл зунгүй ногоон үнгэеэ алдадаггүй, нарhан модоор бүрхөөгдэhэн Хамар дабаанай хормойн үзэсхэлэн hайхан газарта энэ тосхон оршодог. Шугам шэнги сэхээр зурыhан үйлсэнүүдтэнь байрын 2—3 дабхар гэрнүүд, эд бараанай, эдеэ хоолой магазинууд, клубай, hургуулинуудай байшангууд зэргэлэнхэй.

Үнгэрhэн гансахан жэлэй туршада Каменскын барилгашадай бодхооhон шэнэ гэрнүүдтэ дала шахуу бүлэ орожо түбхинэнхэй. Мүнөө Садово, Комсомольско, Прибайкальска үйлсэнүүдтэ олон дабхар хэдэн гэрнүүд баригдажа байна. Эдэ гэрнүүдэй барилга дээрэ Иван Степанович Буяновай хүтэлбэрилдэг коммунис ажалай бригада ажалладаг. Тус бригадынхид үндэр бүтээсэтэ ажалаараа Каменскынгаа ажалшадай дунда хүндэтэй болонхой. Тиимэшье байханъ зүб. Һаруул, дулаахан байрада нүүжэ ороhон айл бүхэн эдэ барилгашадай оролдосото ажалые hайшаан магтадаг. Мүнөө РСФСР-эй, БурАССР-эй Верховно Соведүүдтэ hунгаха hунгалтын хүндэлэлдэ ажалай вахтада жагсаhан энэ бригадынхид үдэр бүриингөө нормые ходо үлүүлэн дүүргэнэ.

1.

Тэрэшэлэн Петр Ананьевич Кузьминай хүтэлбэрилдэг комплексно бригада үргэн экрантай кинотеатрай барилга дүүргэхэ дүтэлэнхэй. Энэ кинотеатрынь 450 хүнэй hууритай байха юм. Нүхэр Кузьминай бригада барилгын түрүү арга хэрэглэн, гэрэй хана бодхоохотойгоо зэргэ, газаа хажуунь штукатурилна. Тэдэнэй абаhан уялга соо кинотеатрай барилгые хараалагдаhан болзор соонь hайн шанартайгаар дүүргэхэ гэжэ хэлэгдэнхэй. Теэд хэлэhэн үгэдөө хүрэхэ байhандань ямаршье hэжэг байхагүй.

Каменск тосхоной бусад үйлсэнүүдтэ ниитын столово болон хүүгэдэй саадай барилга дүүргэгдэхэ болонхой.

Зураг дээрэ: 1. П. А. Кузьминай бригада ажалдаа. 2. Тосхоной үйлсэнүүдэй нэгэн.

2

В. Шитиковэй
фото, текст.

Кабанскын аймаг.

Нэгэ полиhоо гэршүүхэ, мёд абаха

Горьковско худөө ажахын туршалгын станциин полинууд дээрэhээ гектар бүриин гуша гаран центнер гэршүүхын ороохон хуряажа абтаа. Липецкэ, Брянска, Москвагай болон бусад областьнуудай элдэб ажахынуудта гэршүүхын үндэр ургаса абтаhан байха юм. Тиихэдэ гэршүүхэ мёд элбэгтэй ургамал болоно бшуу. Росси дотор абтадаг мёдой гурбанай нэгэ хуби шахууе зүгынүүд гэршүүхын тарилгаhаа суглуулдаг. Гэршүүхын ороохо сэбэрлэхэдэ гарадаг улэгдэлнүүд белок ехэтэй, тиигээд гахайнууд болон шубуунда үгаа hайн тэжээл боложо үгэдэг.

Энэ үнэтэ ургамалые хайшан гээд тарихада таарамжатай байhан тухай РСФСР-эй Худөө ажахын министерствын hанамжа, дурадхалнууд соо хэлэгдэнхэй. Түрүү ажахынуудай болон научно-шэнжэлэлгын эмхи зургаануудай дүй дүршэлые министерствын мэргэжэлтэд согсолоод, тус ургамалые тариха онол аргын үндэhэ hуури болгоhон байна.

Гэршүүхын биологическа онсо өөрэ шанар, тэрэнэй эрхим сортнууд, республикын элдэб нютагуудта хэрэглэгдэдэг агротехникэ, хүрьhэ бэлэдхэхэhээ эхилээд саhа тогтоохо хүрэтэр гэршүүхэ тариха бүхы хүдэлмэри оньhожоруулха онол аргануудтухай hанамжа, дурадхалнууд соо тодорхойгоор бэшэгдэнхэй.

Эдэ бүхы hанамжа, дурадхалнуудhаа колхоз, совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд олон туhатай мэдээнүүдые абажа шадаха байна. Тусхайлбал, бор гэжэ бодосые, бусад микроүтэгжүүлгэ оруулхада гэршүүхын ургаса 20—25 процентээр дээшэлдэг гэжэ үтэгжүүлгэдэ зорюулагдаhан бүлэг соонь хэлэгдэнхэй. Үрэhэ бэлэдхэхэ, тэрэниие тарихынгаа урда тээ шанаржуулха аргануудтухай дэлгэрэнгыгээр бэшэгдэнхэй.

Хүдэлмэриин жэшээтэ технологи, шухала болохо машинанууд тухай мэдээнүүд полеводуудта ехэ туhа боложо үгэхэ байна. Гэршүүхын ургасые зүгынүүдэй яажа дээшэлүүлдэг тухай hонин жэшээнүүд дурдагданхай. Жэшээлхэдэ, Киевэй областиин «Украина» гэжэ колхозой гэршүүхын зуун гектар талмай дээрэ зүгын 120 үүрhээ бүридэhэн пасека гаргагдаhан байгаа. Тиигэжэ гэршүүхын гектар бүриhөө 22 центнер—хүршэнэрэйхидэнь орходоо хоёр дахин ехэ гэршүүхын ороохон хуряагдажа абтаа. Зүгынүүдые хэршье холо зөөжэ абаашаа hаа, тэрэнэй гаргаша хэдэн дахин ехээр харюулагдадаг.

(ТАСС).

Хориhоо мэдээсэнэ

ХҮРТЭЙ ТОСХОН

Хүртэйн модо бэлэдхэлэй пунктын түб hуурин—Хүртэй тосхон жэл ерэхэ бүри улам үргэдэнэ. Тэндэ аяар хоёр мянгаад айл ажаhуна. Тус тосхон 1959 онhоо эхилжэ бии болоhон аад, тэндэ шэнэ барилганууд олоор бодоно. Хамтын байрын хоёр дабхар гэр, больница, hургуули, конторын хоёр дабхар байшан, универмаг, магазин, ларек, клуб гэхэ мэтын барилганууд бодоо.

БАРУУН-ХОРОЙН ХОНИШОД

Баруун-Хорой гэжэ газарта Чисаанын совхозой 5-дахи фермын хонишод Пунсык Эрдынеев, Бумбэй Дылыкова, Мыдыгма Балданова, Роза Намжилова, Лиза Дашидондукова гэгшэд байдаг. Тэдэнэрэй хонид хурьгалжа эхилээ. Мүнөө 300 хонид хурьгалбал, шэнэ түлөөэ hайнаар харууhалжа байха юм.

С. Михайлов.

„Ног...
түймэртэй"

...

соо дэлгэрэнгыгээр байна.

Үндын урганал Эгэтын адаг

Наранай бадардаг зүг руу нарииханаар зурагашаhан асфальт харгы эртэ үглөөгүүр замда гараhан hаатнай, хахад үдэрэй хойнохоно Мааргтын хүүргэ хүргэжэ асарха. Урагшаа эрьеэд, талын зүлгэхэн харгыгаар налуухан толгойе годирхотойтнай адли «Победа» колхозой багахан хотын шэнжэ түхэлтэй түб харагдаха.

Гушаад оной үедэ энээниие хараа hаа, «энэ сохом город» гэлсэхэл байгаа хабди. Тэнгэри гэтэhэн ута сорго хоолойнуудаар хара утаан халин бушхана, зайн галай элшэ гэрэл үдэр hүнигүй hаруулхан, хүн зоной, машинануудай түеэрөөн нүерөөн—городhоо юугээрээ дутууб лаа.

УРДАНАЙ САГ—УЛА...

Байза, гэдэргээ эрьежэ, тэрэ налуухан сагаан добынгоо ара бэе руу бэшэ, харин хэдэн арбаад жэлээр гэдэргээ хараа hаа, 1930 оной байдал нюдэнэймнай урда харагдахадал гэхэ...

Буряад нютагууд Маарагта, Сайдам, Баруун Эгэтэ...

Наранай гэрэл харамнаhан онигор сонхотой үрсахан гэрнүүд ажабайдалай бата эрьесые тэсэнгүй хойшоо гаража эхилбэ. Хооhон торхо сууряатадаг гэжэл мэдэхэ сайдамаархин hүүлдэ радио худалдажа абаа бшуу, модон үхэг, шэрээшье байн байн түригдэжэ, орондонь никель шэрээ, ялагар шэрэтэй буфет, гардеробууд бии болоhон. Дүрбэн арбан жэлэй саада тээ мориной дүрбэн түрүүнhээ хурдан юумэн дэлхэй дээрэ үгы тооной ха гэжэ тухайлдаг маарагтаархин мүнөө мотоцикл, машинын хурдые үзэнхэйл. Һүүлэй дүрбэн жэлэй хугасаан дотор «Победа» колхозоорхин 30 гаран шэнэ гэр барижа оронхой. Мүнөөхэн дээрээ Эгэтын Адагта 5 хүнгэн машина үмсэдэ тоологдоно. Арба холо гаран жэл колхозойнгоо адуун hүрэгые үдхэжэ ябаhан Лубсан-Цырен Дымбрылов өөрын «ГАЗ-69» маркын машинатай юм.

Тэнгэриин үдэр бүхэндэ айл бүхэндэ «Буряад үнэн», «Правда Бурятии», «Огонек», «Байкал», «Литературная Россия», «Крестьянка» гэхэ мэтын газетэ, журналнууд айлшалан ородог. Иигэжэ урданай юумэн ула болоод, мүнөөнэй юумэн зула боложо байнал.

ЭРДЭМЭЙ ШАТА ДАМЖАН

Һаяхан «Победа» колхозоорхин халуун уралаар дулаасуулагдадаг арбан нэгэн жэлэй hургуули баряад, «эрдэмэй далайhаа дуhалнуудые суглуулагты, Эхэ оронойнгоо, Коммунис партиингаа аша үрыень харюулагты» гэжэ үри хүүгэдтээ юрөөгөөд, шэнэ hургуулиингаа үүдые нээжэ үгөө. Нютагайнь уран зохёолшо Цогто Номтоев сэдьхэлэйнгээ үтэнүүдээр тэмдэглэбэ:

...Үнэн зурхэнhөө бодхоhон
Үлзы hаруул hургуулидатнай
Багшанарай шадабаряар
мүндэлhэн
Бэлигэй булаг харьялаг лэ.
Эгэтын Адагта ялараргша
Энэ hайхан hургуулиhаа
Эрдэмтэд солотой дэгжэжэ,
Энхэдээ нютагаа алдаршуулаг лэ!

Эгэтын Адагай hургуулиhаа мүнөөдэр нарайлалгын гэртэ түрэhэн үхибүүншье замай холо руу далядэбин ошохол. Эхэ, эсэгынгээ нюдөөрөө хараагүй, шэхээрээ дуулаашьегүй холын хотонуудаар дээдэ, дунда hургуулинуудаар 17 хүбүүд, басагад hуралсана.

Нёдондо арбадахиие дүүргээшэд бүхы классаараа колхозойнгоо нэгэ фермые даажа абаад хүдэлхэ зуураа, мүнөө үедэ олонхинь багшанарай дээдэ hургуулида заочноор эрдэм бэлигээ дээшэлүүлнэл.

Эрдэмэй эди шэдеэр зэбсэгжэhэн үри хүүгэдынь түрэл нютагтаа бусан ерэдэг. Мүнөө энэ нютагта 20 шахуу багшанар, худөө ажахын дээдэ hургуули дүүргэжэ тусхай мэргэжэлтэй болоhон 5 хүн хүдэлнэ. Нютагай интеллигенциин залуушуулай зүгhөө 30 гаран агитаторнууд, 14—15 лекторнууд хүдэлнэ. Нютагайнгаа гэрэй эзэн эхэнүүдые хамтаруулдаг эхэнүүдэй совет хүдэлнэ. Иигэжэ эрдэмэй шата дамжан нютагайнь хүбүүд, басагад ерээдүйнгөө эзэдынь болон урганал, ургахашье.

АЖАЛАЙ ХАЛУУН АМИСХААЛ

КПСС-эй ЦК-гай мартын, ноябриин Пленумүүдэй шиидхэбэринүүдээр зоригжоhон «Победа» колхозоорхин үнгэрэгшэ жэлдэ ажахынгаа hалбари бүхэндэ урда урдынхидаа орходоо ашагүйхэн амжалтануудые түйлаhан байна. Гүрэндөө худөө ажахын продукци худалдаха түсэбэйнь дүүргэлтэ ороохоор 204, мяхаар—91,2, hүөөр—103,6, ноохоор—87,8, үндэгөөр—99,9 процент болоо. Ажахын жэлэй дүүрээгүй байхада hү гүрэндэ худалдаха түсэбөө үлүүлhэн байна. Колхозой түрүү hаалишад Д. Жамбалова, Ж. Базарова, Р-Х. Лыгденова, Д. Цыденжапова гэгшэд эршэмтэйгээр хүдэлжэ, малай тэжээлэй хэды дутуу ядуу байбашье, үнеэн бүриhөө мянга хахадhаа ехэ hү абаhан амжалтатай. Үнгэрhэн жэлэй баримтаар 5674 толгой эхэ хонидойнгоо 4800-ень искусственна аргаар үрэжүүлhэн байна. Мүнөө бүхы абтаха хурьгадайнь 65 процент абтаад түлжүүлэгдэжэ байнхай.

Нёдондо колхозоороо зуун эхэ хонин бүриhөө 65 хурьга абаhан hаа, мүнөө жэл 70 хурьга абаха зорилготой. Тиихэдэ залуу хонишон Мархуу Ламажапов «зуунда» hанаатайб гэжэ хөөрөө hэн. Малынь гэхэдэ тобир тарган даа, өөрөөшье хатуу зоригтой хүн.

1962 ондо Эгэтын Адагай колхозой механизаторнууд богонихон болзорто таряа хуряалгаяа дүүргэбэ. Үдэр hүнигүй хүдэлөө даа. Яруунымнай сагай уларил эли hэмнай—тэндэ эртэ саhан ородог, хүйтэрдэг ха юм. Тиимэhээ хуряалгын халуун хаhа соогуур нэгэшье минута үнэтэй. Ондоо ажал хүдэлмэритэй механизаторнууд хуряалгын үедэ комбайнын рульда hуугаад, поли гарадаг байгаал. Автомашинын жолоошон Ц. Лыгденов 601 га таряа хадажа, 4950 центнер ороохо сохиhон, 621 кг. бензин алмаhан байна. Токарь Д-Н. Ринчинов, тракторист-комбайнер Д. Холхоев гэгшэд ажалай ульгэр жэшээ харуулаа. Богонихон болзорой хугасаада колхоздо 4736 гектарай таряан хуряагдажа, хамта дээрээ 30196 центнер ороохон сохигдоhон байна.

Мүнөө үедэ хабарай тарилгада бэлэдхэл түлэг дундаа. Хэрэгтэй техникэ заhабарилагдажа, диилэнхидээ бэлэн. «1963 ондо ороохо таряа болон мал ажалай продуктнуудые бүри ехээр абахын түлөө бүгэдэ арадай социалис мүрысөө дэлгэрүүлээ» гэhэн Краснодарска хизаарай Усть-Лабинска Үйлэдбэриин управлениин ажалшадай үүсхэлые халуун дэбжэлтэтэйгээр угтажа абаад, бүхы арга боломжоёо энэ хэрэгтэ зорюулха хүсэлэнтэйнүүд. Түрүүшүүл энэ хэрэгые ажалша бата гар дээрээ үргэн абаа. Нютагайнгаа түрүү hаалишан, наhан соогоо мал ажал дээрэ хүдэлжэ ябаhан Ламажапова Дарижап Ламажаповнае, колхозойнгоо түрүүлэгшэ, нютагайнгаа хүбүүн Намсараев Намжил Юмсуруновичые аймагайнгаа дээдэ зургаанда депутадта кандидадаар дэбжүүлэнхэй.

Баяр жаргалтай маарагтаархин, сайдамаархин, хандираархин үргэн уужам Эхэ оронойнгоол эбтэй бүлэ соо ажаллана, ургана, хүгжэнэ, илана.

С. БАНЗАРАКЦАЕВ.

Хилын саанаhа

„Кубын революци Латиин Америкын бүхы хүнүүдэй ухаан бодолые эзэлэнхэй"

ГАВАНА, февралиин 27. (ТАСС). Бразилиин политическэ болон олониитын ажал ябуулагша Бразилиин таряашадай нэгэдэлнүүдэй национальна Соведэй түрүүлэгшэ Франсиско Жулиан гэгшэ Пренса Латина агентствада хэлэhэн үгэ соогоо: «Кубын революци ганса Кубын арадта хабаатай бэшэ, мүн Латиин Америкын бүхы хүнүүдэй ухаан бодолые эзэлэнхэй» гэжэ мэдүүлбэ.

Кубые дэмжэхэ хүдэлөөн Бразилида ургажа, бэхижэжэ байна гэжэ Жулиан тэмдэглэбэ.

США-гай империализмын Бразилида нэбтэрэн оролгые эрид буруушаагаад, Латиин Америкын бүхы оронуудаар хүгжэжэ байhан революциин хэзээшьегүй илаха байhандань найдаhан тухайгаа хэлэбэ.

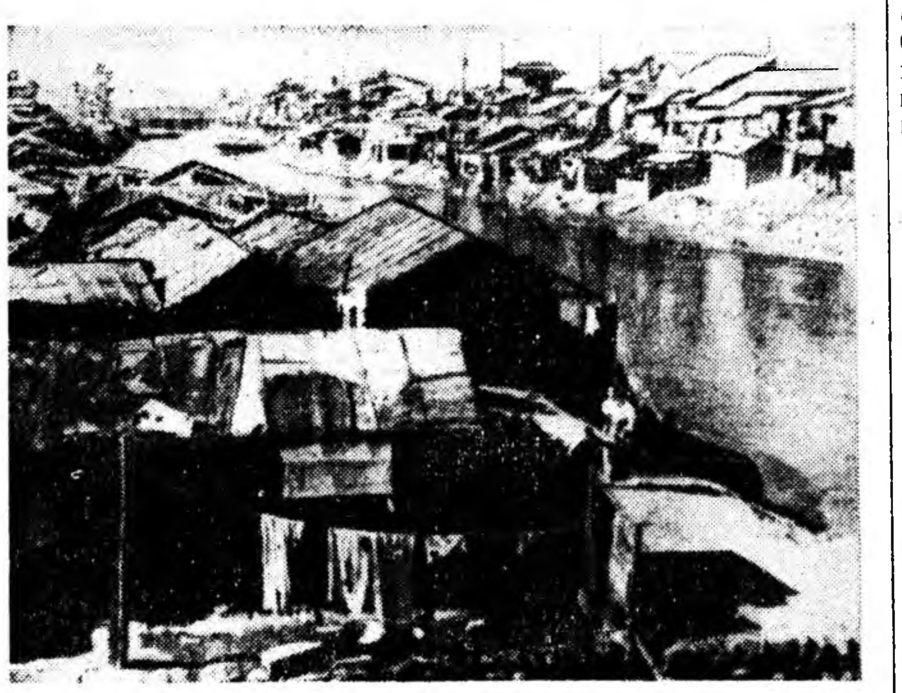

Зүүн Корейе 17 жэлhээ дээшэ Америкын сэрэгүүд эзэлжэ байна. Америкын империалистнуудай «туhаламжын» ашаар ороной экономико доройтошоо. Промышленностиин үйлэдбэри ходо бага боложо, худөө ажахы улам бүри муудажа байна. Ажалша хүн зоной 60 процентинь хүдэлмэригүй шахуу гү, али оройдоо хүдэлмэригүй болонхой. Ажалшадай байдалай муудахатай хамта юумэнэй сэн дээшээ боложо, ажабайдалыень бүри муудуулна. Зураг дээрэ: Сеул городой үгытэйшүүлэй байра харуулагдана.

ЦТАК—ТАСС-ай фото.

Хариин хэблэлэй шэнж...

Москва городой Калининска hунгуулиин округой hунгагшадай үмэнэ Н. С. Хрущевой хэлэhэн үгэдэ дэлхэйн бүхы оронуудай хэблэл гол анхаралаа хандуулна. Энэ темэ гадаадын оронуудай хэблэлэй түрүү хуудаhануудай ехэнхииень эзэлнэ, эгээн лэ томо гаршагуудтайгаар толилогдоно. Бүгэдэ ниитые hонирхуулhан энэ үгые олон газетэнүүд шэнжэлhэн байна.

«Хрущевой хэлэhэн үгэ бодолтой байхые ехээр уряалhан уряа, харата муухай ааша гаргахые журөөдэгшэдтэ шанга уридшалан hануулга болоно». «Эб найрамдалай түлөө СССР-эй хэжэ байhан тэмсэл бүхы хүн түрэлтэндэ үгаа шухала удха шанартай» гээд «Юманите» газетын шэнжэлэгшэ Ив Моро бэшэнэ. Советскэ правительствые толгойлогшын хэлэhэн үгын гол бүлэгүүдэй удхыень Парижай «Фигаро» гэжэ томо газетэ толилоо, тиихэдээ буу зэбсэг хуряаха тухай, Франци Баруун Германи хоёрой хоорондохи үгэсөөнэй муу хойшолон тушаа асуудалаар Н. С. Хрущевой хэлэhые эли тодоор гаршаглаhан байна. Лондоной «Таймс» газетэ Н. С. Хрущевой үгын дэлгэрэнгы удхые толилоо.

Һунгалтын урда тээ Н. С. Хрущевой хэлэhэн үгые социалис оронуудай олон газетэнүүд хүсэдөөр толилhон байна.

Японой ниислэлэй газетэнүүд Советскэ правительствын толгойлогшын хэлэhэн үгэдэ зорюулагдаhан мэдээсэлнүүдые: «Уласхоорондын арсалдаануудые хэлсээ хэжэ шиидхэхэ», «Энхэ тайбанаар зэргэ оршон байха гээшэ гансахан лэ зам болоно» (Майнити»), «Варшавска договорой болон НАТО-гой организацинуудай хоорондо договор баталха шухала», «Германитай эбэй договор баталха гээшэ буу зэбсэг хуряаха зам болоно» («Иомиури»), «Энхэ тайбанаар зэргэ оршон байха шухала гэжэ Хрущев онсолон тэмдэглэнэ. Коммунис лагериин нягта жагсаалтай байхые уряална. Ехэ диаметртэй соргонуудые газаашань худалдалгые хориhон ябадал шүүмжэлэгдэбэ» («Санкэй») гэhэн гаршагуудтайгаар түрүүшынгээ хуудаhануудта толилоо. Н. С. Хрущевой үгэ тушаа материалнуудые мүн лэ иимэрхүү гаршагуудтайгаар бусад оронуудай олон газетэнүүд толилоо. НАТО-гой лагерьта шанга зүрилдөөнэй боложо байhан тушаа США-гай тусхай түлөөлэгшэ Мэрчент гэгшын Парижда хэлсээ хэжэ, Баруун Германиин оборонын министр фон Хасселиин Вашингтондо хэлсээ хэжэ

байhан тухай гадаа...
газетэнүүдтэ мүнөөд...
hон мэдээсэлнүүд бо...
нууд соо, «юрэнхы д...
ложо байhан үсэрэлдэ...
той элдэб мэдээсэлнүүд...
hэн байна.

НАТО-до олон орон...
тай ядерна хүсэнүүд...
тушаа Баруун Германи...
нирхожо» байhан тух...
Вашингтондо дуулгаа...
тоной «Нью-Йорк т...
корреспондент мэдээ...
энэ корреспонденты...
ёhоор Европодо Англи...
рикын нүлөөлэлгые...
тулада Франциин г...
оролдолгодо эсэргүүсэл...
фон Хасселиие тухи...
тэрэнэй аяншалжа ер...
гэжэ Вашингтоной ту...
та хүнүүд оролдоно.

«Англиин эрдэмтэд...
үгэдөө оруулха» оро...
кын гаргадаг байhые...
латын заседани дээрэ...
дээ, наукын хэрэгүүд...
нистр лорд Хейлшам...
байгаа. Энээн тухай...
лэл эли газарнуудта...

Франциин Министр...
заседаниие Парижай...
рилна. Эдеэ хоолой...
үнэ сэнгэй хүндэржэ...
асуудал энэ заседан...
хэлсэгдэhэн байгаа.

Франциин мэдээжэ...
Парижда арестова...
Франциин тагнуулай...
органуудаар хулгайл...
ФРГ-дэ дэлгэрhэн зар...
боннско хэблэл зорю...
болгоhон гаршагуудта...
hэн байна. Энэ хэрэг...
эхилhэн тухай «Ди...
бусад газетэнүүд мэ...

ПОРН-гэй ЦК-гай...
даhан тухай, худөө...
зөөри бүри ехээр...
ажахын продукци с...
элбэгээр абаха ябада...
далнуудаар пленумэй...
баталан абаhан туп...
газетэнүүд мэдээсэнэ.

Ажалай болон са...
асуудалаар национал...
мүн ороной финансо...
зүблөөнэй үсэгэлдэр...
hон тухай Болгарии...
шадтаа дуулгана.

(ТАСС, ф...

Редактор
Ц. Ц. Ц...

Алас Дурна зүгэй hонин

АЛАС ДУРНА ЗҮГЭЙ КОНСТРУНТОРНУУДАЙ МАШИНАНУУД

ХАБАРОВСК. Алас Дурна зүгэй зонодо таарамжатай худөө ажахын машинануудые зохёодог гол конструкторска организацинууд худөө нютагуудта шухала шэнэ техникэ байгуулжа байна.

Силос хуряадаг бункертай түрүүшын комбайн бүтээгдэн гаргагдаба. Тэрэ комбайные үйлэдбэридэ туршаад үзэхэдэ, тус машина хадаа ажалай бүтээсые 35 процентээр дээшэлүүлээд, юрэнхы гаргашые 26 процентээр бага болгоно гэжэ харуулаа.

Трактор дээрэ тодхогдодог үбhэ hурилдаг машина, кукурузые хадажа абаха таряанай комбайнда тааруулагдаhан үргэн мүр гаргадаг жатка, мүн тиимэ соя культурые доогуур сабшаха жатка гэхэ мэтын шэнэ машинануудые Алас Дурна зүгэй конструкторнууд зохёогоод байнхай.

Үнгэрэгшэ жэлдэ ганса Приморьедо таба мянган гектар дээрэ рис таригдаhан байгаа юм. Долоон жэлэй hүүл багта энэ үнэтэ культурын тарилга Алас Дурна зүгтэ дүрбэ дахин ехэ болохо зэргэтэй. Рис таридаг поли дээрэ хүдэлмэрилхэ манай орон дотор эгээн түрүүшын навесной культиватор бүтээн гаргахые дурадхаhан байна. Тэрэ культиватор гарай хүсөөр хэгдэдэг ажалые тон бага болгохо юм.

КАМБУКА ГЕЙКЕРЭЙ ЕХЭ БҮЛЭ

НАЙХИН (Хабаровска хизаар). Найхин гэжэ Нанайска тосхоной бүлэ бүхэндэ Камбука Гейкер гэгшын түрэл түдхэмүүд заатагүй бии байдаг. Энэ үбгэн агнуушанай зуу гаран аша гушанар эндэ ажаhуудаг.

Камбука залуу ябахадаа ном, газетэ гээшые оройдоо мэдэдэггүй hэн. Мүнөө тэрэнэй ехэ бүлэ соо багшанаршье, медицинскэ хүдэлмэрилэгшэдшье, мотористнуудшье, шофернуудшье бии. Гейкерэй угтанай 25 үхибүүд интернат hургуулинуудта hурадаг.

Камбука хэды наhатай болоhоноо өөрөөшье мэдэдэггүй. Юундэб гэхэдэ, нанайцуудта урдань ямаршье документнүүд гэжэ байгаагүй бшуу. Камбука зуу гаратай болоо гэжэ нютагайхидынь хэлсэдэг, тиигэбэшье үбгэн ангуушан хүнгэн солбон зандаа.

Камбука Гейкер хадаа Алас Дурна зүгые шэнжэлэгшэ суута В. К. Арсеньевые hайн мэдэдэг юм. Тэрэ эрдэмтын нэгэ экспедици хэхэ үедэнь Камбука газаршанаар ябаhан байгаа. Арсеньев тиихэдэ үбгэн ангуушанда буу бэлэглэhэн байгаа. Камбука мүнөө хүрэтэр тэрэ буугаараа агнуури хэжэ ябадаг.

Эдэ үдэрнүүдтэ үбгэн нанаец олзо омог ехэтэй тайгаhаа бусажа ерээд байна. Торголиг үhэтэй элдэб ангуудай арhа сумаа сооhоо гаргажа байхадаа:

— Энэ хадаа минии hунгалтада зорюулжа асарhан бэлэг гээшэ, — гэжэ тэрэ үбгэжөөл хэлэнэ.

ДОМТО УРГАМАЛНУУД

Приморьеын эрдэмтэд арали гэжэ түрэлэй олон тоото ургамалнуудые шэнжэлжэ байна. Ганса женьшень бэшэ, мүн Манжуурай арали, эхинопанакс, элсутерококк, калопанакс болон бусад ургамалнууд ехэ домтойнууд байшоо.

Арали түрэлэй ургамалнуудаар хэгдэhэн эм домууд зарим үбшэнhөө аршалдаг шанартай байна гэжэ амитадтай хэгдэhэн туршалганууд харуулаа. Элсутерококкын үндэhэ, набша ба эшэнүүдые малай тэжээлтэй холижо эдюулхэдэ ехэ hайн үрэтэй байна.

ДОЛООДОХИ ЗУУН ЖЭЛЭЙ ГОЁМСОГ ЭХЭНЭРНҮҮДЭЙ ЗҮҮБШЭНҮҮД

Наукануудай академиин Сибириин таhагай Алас Дурна зүгэй филиалай археолог Ж. В. Андреева Приморьеын хүхэ хабсагайнууд гэдэг районда, Ольга тосхонhоо холо бэшэхэнэ малталга хэhэн юм. Эндэ долоодохи зуун жэлэй хүнүүдэй hууhан олон отогууд олдоhон байна. Түмэр зэбсэг хэрэглэдэг үе сагай Мохэ гэжэ тунгус угтан эндэ hуугаа.

Малталга хэхэдэнь элдэб юумэнүүд: түмэр серп, хутаганууд олдоhон байна. Илангаяа эхэнэрэй зүүбшэнүүд ехэ олоороо олдоо. Түмэр зэбсэг хэрэглэдэг үе сагай гоёмсог эхэнэрнүүд элдэб үнгэтэ шулуу мүлижэ хэhэн гоёлтонуудые зүүдэг байгаа. Тэдэ олдоhон зүүбшэнүүдые нэгэ утаhанда үлхөөд байхадань, Мохэ угтанай эхэнэрнүүд үнэхөөрөө гоёмсогууд байгаа гэжэ мэдэхээр.

Энэ олдоhон юумэнүүд урдань Приморьедо hууhан хүн зоной түүхые мэдэжэ абалгадань археологуудта туhалhан байна.

М. Рыбаков, ТАСС-ай корр.

БУРЯАД ҮНЭН

4-дэхи нюур
1963 оной мартын 2.

Манай адрес, телефон...

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Улан-Удэ, ул. Ленин...
ФОНЫ РЕДАКЦИИ: редактора — 46-32, зам. редак... ответ. секретаря — 27-37, отделов: партийной жизни... —24-74, сельского хозяйства — 47-59, советского... и культуры, литературы и искусства — 34-05, пром... транспорта, информации — 35-14, писем и рабсельк... отдел переводов и корректорская — 35-95, бухгалте... Для междугородных переговоров — 16.
Гор. Улан-Удэ, типография Министерства... Бурятской АССР.

Н00363. Зак...